

Ekstrem karismatikk, skeptisk

Kors og Bibel

I de senere år har jeg blitt spesielt kritisk til enkelte karismatiske motefenomener. På 1980- og 1990-tallet skjedde det masse rart innenfor pinse- og trosbevegelsen som man tok lærdom av der og da. Det "nye" nå er at disse rare karismatiske drøiningene denne gang blant annet finner sted også innenfor den trauste og jordnære evangelisk-lutherske kirke. Dessuten lever mye av tankegodset videre i landets karismatiske menigheter / pinsemenigheter (frimenigheter), om enn i litt revidert og kamuflert tilstand.

På Verdidebatt "raste" det våren/sommeren 2012 en diskusjon rundt disse tingene etter at Levi Fragell startet tråden / diskusjonen "Tar det aldri slutt?". Han framsatte sin skepsis mot IMI-kirkens møter hvor noen høyst omstridte karismatiske talere har deltatt. I samme diskusjon kom det fra andre også fram tilsvarende kritikk mot SommerOASE.

For meg blir det rart at man "skylder" på den hellige ånd når folk begynner å hoppe, danse, brøle, hyle, bjeffe, lage andre umenneskelige lyder, falle, besvime på kommando osv. For meg minner det mer om at personene som deltar har alvorlige psykiske problemer og/eller blir offer for menneskelig massesuggesjon. Muligens er det ikke en gang Bibelens Gud som står bak fenomenene som oppnås?

Kjennetegn

Enkelte møter kan oppleves og oppfattes som en ren åndelig fyllefest – "åndelig fyll og spetakkel". Enkelte predikanter oppfører seg som om de er "guds" og "den hellige ånds" bartendere. Predikanten mikser, visper, blander og serverer tale- og profetord-cocktailene, og forsamlingen tar imot og blir fulle i ånden. Placebo-effekt (uekte) eller ekte kan være vanskelig å skille mellom.

Noen ytre kjennetegn som har vært relativt vanlige i slike sammenhenger som beskrives her i denne artikkelen:

- Det **ropes, hyles og skrikes** ukontrollert.
- Hysteriske **latteranfallet** kan høres.
- Folk faller/blir **slått i gulvet**.
- Noen **krabber** rundt på gulvet.
- Enkelte oppfører seg akkurat som om man er **kraftig beruset** (helligåndsruset, ruset på speed).
- **Tungetale** skjer i munnen på hverandre.
- Alle **påkaller Gud høyllytt**.
- Det generelle **støynivået** er høyt.
- **Dyrelyder** og **andre rare lyder** runger i lokalet.
- **Spasmer** og de **kroppslige bevegelsene** er ukontrollerbare/ukontrollerte (ufrivillige).
- Voksne folk oppfører seg enkelt og greit som **tullinger**.
- Enkelte kan se ut for å være i en form for **transe** eller å være **hypnotiserte**.
- **Atmosfæren** framstår som alt annet enn god, lun og trygg.
- Spesielt betenkelig er det når dette sirkuset kjøres i gang også overfor **barn og unge**.
- **Suggerende lovsang** og **masse mas** fra predikanten på scenen.
- Etter mitt syn blir **uttrykksformene av og til alt for ekstreme** i søkingen etter berøring og sterke opplevelser sammen med Gud, Jesus og Den hellige ånd.
- **Ekstreme ettermøter** som mest minner om et galehus ute av kontroll.

Sterke gruppekrefter og gruppepress er ofte i sving. De lever gjerne i sine egne **virkelighetsbobler** (ekkokamre) delvis avsondret fra verden rundt seg, og hvor de inni bobla mer eller mindre har mistet grepet på hva som er virkelighet og fantasi

Det kan nok med rette hevdes at det i mange evangelisk-lutherske sammenhenger har vært for lite fokus på **det åndelige**. Åndsfylde, nådegaver, tegn, undere, helbredelser, profetier og tungetale er en del av Bibelens budskap. Imidlertid blir det litt vel mye overfokus på disse tingene i ekstremkarismatiske miljøer / den nykarismatiske ekstremismen. I noen tilfeller toner man ned Jesus og hausser opp ånden, noe som er svært kritikkverdig. En del av forkynnelsen og budskapet som presenteres er i høyeste grad spekulativt.

Ekstremkarismatikk

En kjent ekstremkarismatisk vekkelse for noen år tilbake er **Toronto-vekkelsen**, også populært kalt for latterbevegelsen. Denne startet i januar 1994 etter at en evangelist fra en Vineyard-menighet i USA kom på besøk til en tilsvarende menighet i Toronto, Canada. Vekkelsen ble kjennetegnet med sterke manifestasjoner i mennesker som åpnet opp for det, i form av f. eks. ukontrollert gråt, latter, skjelving, falle i bakken og brøling.

Toronto-vekkelsen ja. Mai 2018 besøkte John Arnott Norge. Diverse forsamlinger på Østlandet og TV Visjon Norge fikk "gleden" hans besøk. Han er kjent fra "Catch the Fire"-bevegelsen og blir ofte regnet som "Toronto-bevegelsens" far. Kjennetegn på arrangementene han deltar på: Folk falle i bakken, bjeffe som hunder, hyle som ulver osv. Det er sterk vektleggingen av tegn, undere og overnaturlige manifestasjoner.

November 2018 får Norge besøk av **Rodney Howard Browne**. Han skal blant annet holde to møter i regi av TV Visjon Norge samt noen møter i Nord-Norge. Han har hatt en sentral rolle i "latterbevegelsen", og hans forkynnelse pleier å være preget av latterkristendom, kundalini-kraft og åndelig drukkenskap. Guds rene ord er det nok fint lite med i hans forkynnelse, og enkelte går så langt og kaller det han driver med for vranglære og mannen selv for en falsk profet.

En ting er det den enkelte selv har kontroll på. Enda verre er det når man blir **tvunget til ting fra scenen**. Det har vært tilfeller hvor personer som har kommet fram til forbønn har blitt møtt av desperate forbedere, talere eller liknende som har vært vel fysiske. Folk har blitt dyttet overende og helst slengt i gulvet. Dessuten har det vært en del tvilsomme episoder med **utdrivelse av onde ånder og demoner** som nok har kommet litt vel mye ute av kontroll sett med øynene til den som har oppsøkt forbønn. De fram møtte på ekstremt karismatiske møter oppfører seg helst som om de går på rus eller er ruset (åndelig rus, ikke alkohol, tabletter og/eller narkotiske stoffer).

Møter der alle blir lovet kraftige møter med den hellige ånd eller det blir garantert for helbredelser skremmer meg. Ikke alle vil oppleve noe som helst, og disse kan fort bli rammet av **store skuffelser, depresjoner og troskrises** ("**Guds brente barn**"). Man kan begynne å tvangsrubbe over: "Hva er det som er galt med meg når Gud ikke vil møte meg eller svare meg?"

Det er viktig å poengtere at jeg absolutt er tilhenger av **religionsfrihet og (relativt) fri religionsutøvelse**. Forkynnelse av Guds/Bibelens ord, evangelisering og presentasjon av vitnesbyrd om enkeltpersoners opplevelser med Gud må være fullt lovlig. Imidlertid bør det IKKE være tillatt eller lov til å **markedsføre spekulativ kjøp-og-salg-praksis av mirakler** (betalte tjenester, helbredelse mot betaling) eller bastante lovnader/løfter om Guds garanterte inngripen rundt alvorlige sykdommer. Slikt er villende markedsføring (tvisomme alternativ behandling, "kvakksalveri") som Forbrukertilsynet og andre absolutt bør stoppe. **Koblingen mellom penger, lovnader og helbredelse er og blir problematisk.**

Det er vel INGEN kristne som er mot helbredelse og mirakler, og vi tror vel alle at slikt kan finne sted. Det som er problemet er **bastante lovnader på Guds vegne** om resultater, og når hele prosessen med forbønn etc. blir kraftig **kommersialisert**. Show-preget blir til tider for stort, og bevisene på at ekte helbredelse (og ikke bare placebo) finner sted heller svake.

En del av det ekstrem-karismatiske miljøet **gjør Gud og Jesus liten**. Makta tilhører den enkelte samt forkynnerne. Mye overlates til den enkeltes tro og handlinger i tro. Man skal f. eks. tro og snakke seg frisk – kommandere sykdommen ut av kroppen sin. Jesus blir bare en miniatyrbrikke i en slik vranglære. Og ofte vil heller ikke ønskede resultater oppnås.

Mennesker i lovsang

Talere på ekstrem-karismatiske møter står der på scenen og har forsamlingen i sin hule hånd. De kjører på med sitt **sceneshow**, soler seg i glansen fra responsen fra salen, de oppnår anerkjennelse, beundring og respekt. På mange måter minner de om en popstjerne som blir dyrket. Dessuten er det tydelig at de kopierer og hermer etter hverandre (blåkopier). De nærmest hylar, skriker og brøler fra scene, de går ofte mye fram og tilbake oppe på scenen, endrer stemmeleie opp og ned, bruker "predikantstemme", fektende/uroelig kroppsspråk, foretar reneste "gymnastiske øvelser" osv. osv. Som utdannet lærer er det rart å se på dem. De bryter stort sett med alle grunnleggende pedagogiske prinsipper jeg har lært og hørt om for god undervisning.

Fra den tidligere artikkelen min med tittel "Ting jeg IKKE tror på" tar jeg med følgende punkt/avsnitt:

- **Gud er neppe tunghørt.** Predikanter som travler rundt på scenen som en gamp samtidig som de roper og skriker for å påkalle forsamlingen og Gud har jeg liten sans for. Lydnivået til tale og lovsang må ikke være på nivå med en Heavy metal konsert (med etterfølgende øresus) for at Gud skal høre hva som skjer. Budskapet blir ikke bedre av at taleren eller predikanten konsekvent bruker "utestemme".

Ankepunkter mot og kjennetegn med mange av penge-, velstands- og mirakelpredikanter:

- De vet å berike seg selv med **penger** (rikdom) og **makt**, på bekostning av støttespillerne.
- **God innsikt i "Guds" ord**, og hvordan dette kan **misbrukes** (feiltolkes på en overbevisende måte) for å oppnå ønskede mål.
- Kan kunsten med å **manipulere, forføre, overtale / overbevise og å skaffe seg makt** over andre mennesker.
- **Et annet evangelium forkynnes** – velstandsevangeliet. I stedet for å forkynne om synd, nåde, frelse og dom går det i penger, velstand mot betaling og det "ekstreme" (ytre opplevelser).

Liturgien på karismatiske møter finner jeg til tider som forutsigbar, monoton og kjedelig. Innholdet er det samme hver gang, hvor man treffer på faste programposter av typen polerte lovsanger, innledning, tale av en forkynner som oppfører seg som en Duracell-kanin, mer lovsang, masete kollekttaler og dryge samt masete ettermøter. Ofte er det også de samme personene som hver gang har et budskap i form av tungetale eller andre profetiske ord. (*Karismatikere: IKKE prøv å påstå at dere ikke har liturgi på møtene! Det har dere i høyeste grad! Faste ledd og programposter er svært vanlig også i slike miljøer.*)

Ettermøtene er en historie for seg selv. Enkelte av disse kan til tider utvikle seg til å bli de reneste "freak show"-ene. Møtedeltakere manes fram for å bli bedt for, og det "lokkes" med frelse, helbredelse, fornyelse eller bare ren forbønn. Folk ramler i bakken, oppfører seg som fulle, rare lyder og grimaser framsettes. Alt slikt begrunnes med åndens gjerninger og frukter (mon tro om det er så enkelt!). Det kan virke som om enkelte forkynnere måler sin egen vellykkethet i antallet personer som søker fram under ettermøtene. Det blir appellert og maset til det kjedsommelige om at møtedeltakerne må komme fram.

Det som blant annet gjør meg noe skeptisk er at enkelte som kommer fram under slike sesjoner kan se ut for å ha **store personlige problemer**. De kan ha alvorlige psykiske sykdommer eller andre store personlige utfordringer. Alle disse lar seg neppe løse bare med litt enkel forbønn. (Joda, Gud KAN helbrede, men ikke alle blir likevel helbredet.)

Enkelte trenger enkelt og greit litt hjelp fra verdslig vitenskap. Beklageligvis er slike miljøer gjerne litt skeptiske til **sekulære behandlere**, f. eks. er det relativt utbredt med liten tiltro til yrkesgrupper slik som leger, psykologer, terapeuter, barnevernansatte osv. relativt utbredt. Mistro og delvis mistillit til diverse **offentlige myndigheter** (barnevern m. m.) og **medier** er også ganske utbredt.

Vekkelse, Guds straffedom og åndeliggjøring

Det kan etter mitt syn bli for mye "**gnål**" om **vekkelse**. Vekkelse er i utgangspunktet vel og bra det, da vi vil ha med oss flere på veien og få delt det glade budskap. Imidlertid tviler jeg på at særlig mange av våre menigheter og forsamlinger virkelig er rigget for større vekkelser. Vekkelse vil snu opp-ned på menighetslivet, endringer må gjøres i uttrykksformer, levedud og i slik gjør vi og tenker her hos oss. Slike endringer kan være smertefulle og skape konflikter. Så: Innerst inne, er det VIRKELIG vekkelse det enkelte menighetsmedlem vil ha i sin egen koseklubb av en menighet?

Jeg finner fokuset til slike talere og forsamlinger noe rart eller feil. Det er masse fokus på den hellige ånd og den enkeltes møte med ånden. Det er mye **egoisme og opportuniste** ute og går. Den enkelte er svært opptatt av selv å bli fylt av den hellige ånd og den hellige ånds gaver, en ganske så egosentrisk tenkning. Vedkommende ønsker sine helt store og personlige opplevelser med ånden. Målet er at den enkelte skal bli fylt av ånden og gjøre diverse aktivitet som et manifest på at man har fått utøst ånden over sitt liv.

Jeg synes nesten man **setter Gud på prøve**. Man KREVER store ting av Gud. Man KREVER at Gud utøser av den hellige ånd over seg selv. Man KREVER tegn og under. Gud blir behandlet som en brusautomat. Han må gi de frammøtte "gevinst". Mye av forkynnelsen er ofte svært opplevelses- og følelsesbasert.

Det er gjerne en tendens til å **åndeliggjøre** det meste. **Sprøe profetier, budskap og forkynnelse** framsettes, og dem som velger å kritisere det som skjer blir gjerne beskyldt for å motarbeide Gud eller være på Djevelens parti. En god del våsete profetiske advarsler og veiledning har blitt presentert i slike miljøer, og det er et betydelig antall feilslåtte profetier som har blitt kastet i glemselens sjø.

Enkelte forkynnere og "profeter" hevder å "se" og å "motta" **profetiske og åndelige budskap fra åndeverdenen**. Ofte er dette knyttet opp mot konkrete mennesker til stede i salen som f. eks. har helsemessige problemer eller andre utfordringer. Ofte maser og dveler de så mye med dette og presenterer noe som er såpass rundt i kantene at det bare må passe inn på noen av de som er tilstedeværende. Det er slettes ikke sikkert at alle åpenbaringer og ord kommer direkte fra Gud.

Tragiske hendelser som tilfeldigvis inntreffer (terror, naturkatastrofer m. m.) blir gjerne forklart med at det er **Guds straffedom** mot at folket har snudd ryggen til Gud og/eller Israel. En slik upålitelig, skiftende og hevnløst Gud tror ikke jeg på. Enkelte forkynnere blir enkelt og greit litt vel opptatte av Guds straffedom, dommedag og endetid.

Visstnok har en svensk teolog som tidligere var Ulf Ekmans kollega (hentet fra Verdidebatt.no) uttalt følgende:

"Trosforkynnelsen fungerer som et slags åndelige anabole steroider, som på kort tid synes å gi store resultater, men i lengden blir ødeleggende."

Virkemidler

Typiske virkemidler i bruk i ekstrem-karismatiske sammenhenger:

- Fantastisk lovsang som er fengende og polert for dem som liker slikt.
- Bevisst bruk av musikk/lovsang (meditativ og gjentakende, manipulerende) og tilsvarende for å skape den riktige stemningen (opphaussing av stemningen).
- Show-preget.
- Bruk av manipulering, maktspråk og hersketeknikker.
- Herlighetsteologi.
- Spiller på samvittigheten.
- Forsøk på massesuggesjon og "hjernevasking", propaganda.
- Proklamasjoner uten virkning, falske tegn, under og løgner.
- Kollekt- og pengemas, som i noen tilfeller begrunnes med å så for å høste, velsignelse, helbredelse og frelse mot betaling. Ispedd noe religiøst kvakksalveri.
- Mennesker i sårbare faser utnyttes.
- Karismatiske taler/forkynner/ forsamlingsleder (personlig utstråling, sjarm, tale- og lederegenskaper, "superselger-typer").
- Sterke ledere som ikke kan bli motsagt uten fare for kraftige represalier. Å tenke selv og/eller å stille kritiske spørsmål er det lite rom for.
- Ofte autoritær og kommanderende lederstil og ledelse, hvor det kreves stor grad av lojalitet fra "fotfolket".
- Det forventes at menighetsmedlemmene skal følge lederen og gjøre slik som han/hun sier, dvs. innordne seg under ledelsen.
- Bruk av løsevne Bibel-vers som argumentasjon for presentert budskap.
- "Overåndelighet" eller hyperåndelighet, alt åndeliggjøres.
- Fokus på tvilsomme profetier, tungetale og mirakler.
- Svermeri, suggesjon/suggesjonspress og falske/tvilsomme/ikke-dokumenterbare mirakelhistorier.
- Et annet evangelium enn Bibelen sitt forkynnes, til tider ubibelsk lære og vranglære.
- En del av forkynnelsen grenser mot New Age, annen nyreligiøsitet, Østens religioner og okkultisme.
- Mye bygger på personlige følelser og åndelige opplevelser.
- Rom for religiøst strev, falsk åndelighet, falsk stolthet og falsk ydmykhet.
- Falske læresetninger.
- Galskap av en selvdrykkelse som finner sted.
- Rykter om sensasjonelle ting som skjer i menighet X eller Y, med etterfølgende "valfarting" til der tingene skjer.
- Klare skillelinjer/barrierer mellom dem som er med og dem som ikke er med, dvs. "oss"/"vi" på innsiden kontra "dem" på utsiden av det gode selskap.
- Andre kirkesamfunn og personer som har en noe annen form for tro stemples som frafalne, farer med vranglære (har ikke den rette lære) eller er ikke Bibeltro.
- Det kan være innslag av humor og humoristiske utsagn og vinklinger.
- Dårlige profetiske triks og profetisk manipulasjon (humbug og juks) der predikanten "ser" folk i salen som trenger helbredelse, et møte med Jesus eller skal gi en durabelig kollekt.

Innenfor **trosbevegelsen** har det vært en del forkynnelse som jeg både finner fremmed og rar, og som til tider grenser over i vranglære. Blant annet finner jeg ikke dekning for deres velstandsforkynnelse/velferdsforkynnelse og lykketendens. Allerede her på jorden kan kristne sikre seg god helse, rikdom, suksess, framgang, seier og annen velsignelse på alle livets områder. Enkelte tar verset veldig bokstavelig og drar tolkningen av Joh. 10, 10b litt vel langt: "Jeg er kommet for at dere skal ha liv og overflod.". Selv om mye av den opprinnelige trosbevegelsen har gått over ende med brukket rygg har mange momenter fra denne bevegelsen fått innpass i andre kristne miljøer.

Riktig tro og bønn løser alle problemer, sammen med å grave dypt i lomma i forbindelse med kollekter. Det er også bønn og forbønn som skal løse alle sykdomsproblemer, ikke legevitenenskapen. En del av forkynnelsen minner mer om **New Age** enn kristendom. Det er gode muligheter for å måte forførelse og villfarelse. (Rendyrket trosbevegelse har mer eller mindre feilet her i Norge, men en god del av tankegodset lever videre den dag i dag.)

Trosforkynnelsen eller trosbevegelsen var/er kjennetegnet med "frisk" lovsang og talere med snakketøyet i orden, og vel så det. Kjapt tempo, med stor appell overfor de unge og "moderne" mennesker. Overfokusering på det åndelige, inkludert helbredelser og andre tegn og under. Gjerne store lovnader om fremgang, lykke og helse for dem som lever i samsvar med troen og forkynnelsen. Grensen mellom tro og overtro noe utydelig.

Bevegelsen kom til Norge blant annet via Arild Edvardsen, Åge Åleskjær, Jan Hanvold og Enevald Flåten tidlig på 1980 tallet. Undervisning og bøkene til Kenneth Hagin med flere var utgangspunktet.

Forkynnelse av typen **velsignelse mot betaling og å så inn penges til Gud for å høste** større mirakler anser jeg som farlig og falsk forkynnelse. Store skuffelser, brente kristne, selvmord og troskriser kan inntreffe når jordiske problemer rammer (sykdom, økonomiske kriser etc.), selv om man har ofret "alt" for menigheten. Slik håpløse og ubibelske forkynnelse tar jeg sterkt avstand fra. Gud har ikke lovet et problemfritt liv her nede på jorda. Til tross for hva predikanter måtte hevde: Bibelen gir INGEN garantier for himmel på jord eller et **problemfritt jordisk liv** for retroende.

Hvorfor oppstod problemene til tross for predikanter forkynnelse og lovnader om et jordisk problemfritt liv for den som tror og gjør de riktige tingene? Trodde man ikke nok eller trodde man feil når velsignelser uteble? Mange slike farlige gruble- og tvangstanker kan finne grobunn og i verste tilfelle ødelegge et liv. En god del forkynnelse av denne typen har blant annet funnet sted hos [TV Visjon Norge](#). Det har også vært noen show på nevnte kanal hvor mennesker faller i bakken angivelig under "den hellige ånds kraft".

Personlig er jeg skeptisk til mye av (den rare) **forkynnelse fra USA** og de medfølgende motefenomenene, og ikke minst forkynnere som hentes over "dammen" til Norge for å spre sin tvilsomme forkynnelse. Lovnader på Guds vegne er ganske vanlig. Hvis man bare gir nok penger skal man oppleve rik velsignelse i dette jordiske livet, og hvis man har den rette tro og ber korrekt skal alle sykdommer, økonomiske utfordringer og andre problemer bli løst.

Avspringer

Enkelte predikanter synes til å være mest opptatt av penger (mammon), makt og jakten på det sensasjonelle og spektakulære. Litt kynisme, spekulativ forkynnelse og manipulering får også sin plass. Fotfolk skal innordne seg predikantene og ikke tenke for mye selv.

Det er mye fokus på å tilsynelatende tilfredsstillende og dekke personlige ønsker og behov. Fokus rettes mot velstand, kollekt, vekkelse, helbredelse, overåndelige tegn og undere og reformasjon. Det rene og klare evangeliet og Jesus-budskapet kommer mer i bakgrunnen.

Jakten på det ekstreme

Det jages etter **kirkevekst**, og det blir **valfartet** til steder med vekst. Lederne som står midt oppi **vekkelse og kirkevekst** blir beundret og nesten dyrket som idoler. For mange har **stedet å lære om vekkelse og vekst vært USA**, men en etter en har mange av mega-pastorene i kirkene der borte måttet avtre pga. overgrep/overtramp (seksuelle m. m.) eller økonomiske underslag. Enkelte har gått så langt å uttale at hele **fokuset på vekkelse og kirkevekst i realiteten er kirkekraft, en sykdom med rask spredning**.

Til min nei til TV Visjon Norge-artikkel laget jeg følgende "figur":

Den harde sannhet:

Gave («såkorn») til kanalen ≠ Velsignelse, velstand og helbredelse

Gave ikke synonymt med ekstra velsignelse, velstand og helbredelse! VIP-plass i himmelen sikres ikke mot betaling.

Denne passer like bra inn her i denne artikkelen, utenom at "kanalen" kan erstattes med menigheten eller forsamlingen. Igjen: **Stor "offergave" i form av kollekt til menigheten er ikke synonymt med ekstra velsignelse, velstand, suksess og helbredelse!** Å tro at man mot penger kan kjøpe seg VIP-billett til himmelen er forkynnelse og tro på ville avveier. VIP-plass i himmelen sikres ikke mot betaling. Gud griper noen ganger inn på de mest underlige og fantastiske måter, mens han i andre tilfeller gir et annet bønnesvar enn det vi mennesker hadde ønsket oss. Slettes ikke alle oppnår f. eks. helbredelse, selv om de tror rett og nok samt er spandable når det gjelder kollekt og offer.

Det har vært snakk om å nekte utenlandske hatpredikanter (hovedsakelig innenfor muslimske miljøer) adgang til kongeriket Norge. Hvis det blir noe av dette **bør også enkelte "kristne" forkynnere bli nektet adgang**. Det er nok av ekstremt karismatiske utenlandske forkynnere som har en tvilsom agenda og skadelig budskap å komme med. Enkelte forkynnere driver rett og slett med kvakksalveri og vranglære, hvor skadevirkningene kan være såpass store at liv og helse bør gå foran ytringsfrihet.

Forkynnelsen som presenteres gir gjerne inntrykk av å være den eneste rette vei. Det tas mer eller mindre **monopol på sannheten**, og kun den forkynnelse som presenteres representerer den eneste rette tro og fortolkning. Det er lite rom for andre kristne som måtte ha andre meninger. Dømming av andre mennesker og deres tro på vegne av Gud er relativt vanlig.

Det har blitt stilt noen spørsmål rundt **Oase 2016** og deres valg av forkynnere. I denne anledning [skrev biskop Atle Sommerfeldt på verdidebatt \(lenke\)](#) et innlegg hvor følgende sitat er hentet fra:

"Denne type teologi og forkynnelse er slett ikke uttrykk for velsignelse, men en måte å binde mennesker fast i en endeløs jakt etter ytre bekræftelser i form av overnaturlige erfaringer av Guds nærvær. Dette er langt fra det som Den norske kirke, organisasjonene og den almenkirkelige tradisjonen bekjenner seg til – og langt fra en bibelsk forankret kristendom."

Innledningsvis nevnte jeg IMI-kirken. Fra høsten 2017 starter deres **ACTA bibelskole opp med å tilby studier i helbredelse og profeti**. Dette er både jeg og mange andre skeptiske til. Jeg klarer ikke å se at man automatisk kan forvente og stille krav til Gud om at helbredelser og profetier skal finne sted på kommando. Hele greia blir noe spekulativt og sensasjonspreget å tilby som skolefag. Som tidligere nevnt skjer det altså også ekstrem-karismatiske ting innenfor den evangelisk-lutherske bevegelsen som blant annet IMI representerer.

IMI og Martin Cave har i mange sammenhenger hentet mye inspirasjon og ideer fra **Bethel Church** og deres lederpersoner (Bill Johnson m/flere). Hvor smart det er å ha Bethel Church som åndelig forbilde eller åndelige røtter er det absolutt delte meninger om. Bethel står blant annet for okkulte innslag i forkynnelsen, New Age-inspirert teologi, soaking, hellig ild og oppnåelse av hypnotisk ekstase.

Nettsiden eller bloggen bibelogtro har hatt en interessant artikkel om Bethel Church:

- [bibelogtro: Bill Johnson, Bethel Church og New Age](#)

Artikkelen innledes med henvisning til Lindsay Davies sin historie (inkludert diverse videoer), en avhopper fra bibelskolen Bethel School of Supernatural Ministry (BSSM). Bethel Church har helt sikker fin lovsang, actionfylte gudstjenester og innimellom gode taler, og mange tegn og undere finner sted. Samtidig står de for tvilsomme elementer slik som:

- Turer til himmelen via guidet hypnose.
- Turer til graver for å suge til seg salvelsen fra de døde.
- Oppfordring til holy yoga (hellig yoga).
- Fokus på gullstøv, fjær og engelåpenbaringer.
- Earthing m. m.

Ifølge artikkelen sniker New Age seg sakte, men sikkert inn i kristne menigheter. Det åpnes opp for satanisme, okkultisme, magi og New Age.

Sitat fra artikkelen: "Det er så utrolig viktig å prøve slike ekstreme menigheter, selvutnevnte apostler og deres lære på Bibelen. Det er rett og slett en plikt vi kristne har. Jesus befalte oss rett ut, ikke en oppfordring, men en befaling: 'Se til at ingen fører dere vill!' (Matteus 24:4)"

Bethel Church forkynner velstandsevangeliet, og de er en del av NAR-nettverket (Ny-Apostoliske Reformasjonen):

NAR med venner

En verdensvid bevegelse med stor innflytelse innenfor den ekstremkarismatiske fløy er **New Apostolic Reformation (NAR)**, som på norsk blir noe slikt som "den nye apostoliske reformasjonen". NAR er et ikke-ensartet nettverk bestående av en del toneangivende forkynnere og ytterliggående karismatiske menigheter, og som masse annet rart har det sitt utspring fra USA. Både Oase, Ungdom i Oppdrag, IMI og TV Visjon Norge og tilsvarende miljøer har hentet forkynnere til Norge fra denne noe tvilsomme "leiren".

Forkynnelsen innenfor New Apostolic Reformation (NAR) ser ut til å være sterkt inspirert av **New Age**. De benytter seg av praktiseringen av bønneteknikker og lovsangs- og tilbedelsesteknikker ukjente og uvante for oss «vanlig kristne». Det er mye ukritisk fokus på det åndelige og åndeviden. Åndelig krigføring og åndelig maktmisbruk og manipulasjon inngår i deres forkynnelse, og blir benyttet som effektive virkemidler for å oppnå en form for suggesjon.

Suggesjon oppnås og alle slags rare tegn og under på åndens tilstedeværelse finner sted. **Helbredelser** er også sentralt, men en del av de påståtte helbredelsene er nok mer placeboeffekter enn ekte helbredelser. Det proklameres at Guds ånd og Guds kraft er til stede, og en **predikant "spesielt salvet" av Gud** står på med sitt show og får deltakerne med seg. Masse **forventninger og psykologi** spiller inn, og en effekt oppnås. Imidlertid er jeg ikke alltid så sikker på at alt som skjer kommer direkte fra Gud. **Det menneskelige** spiller vel så mye inn gjennom at en form for rusliknende tilstand oppstår, som en følge av den menneskeskapte stemningen som har blitt oppnådd.

Forkynnelsen "sniker" seg inn mange steder og i mange sammenhenger, inkludert innenfor (tidligere) **evangelisk-lutherske sammenhenger**. Det virker som om inntoget av denne tvilsomme retningen og læren har gått under radaren for mange av landets kristne sammenhenger og troende.

Bevegelsen benytter seg av selvutnevnte **apostler** som selv påstår å være spesielt salvet av Gud. Disse apostlene framstår med stor apostolisk autoritet og makt. Forkynnelsen er av typen herlighetsteologi, inkludert forkynnelse av typen så inn. Gi nok penger i offer for å oppnå lykke og velstand her og nå. Ofte er den **kristne givergleden** stor og ganske så naiv, og den kan lett bli og BLIR utnyttet av kyniske predikanter og menigheter. Spekulative og kyniske pengepredikanter, velstandspredikanter og mirakelpredikanter har gode tider hvor det ganske uhemmet kan drive på med sin svindel og sitt snusk. For noen parasitter de er!

I nettverket benyttes gjerne som sagt **apostel-titler**, og de tror selv at en del av sine stjerneforkynnere er en spesielt velsignet gruppe av mennesker utvalgt av Gud til å gjøre større undere enn Jesus gjorde. De er fokusert på endetid og åndelig krigføring og som sagt opptatt av apostel-tjenesten og apostel-epoken som de påstår har blitt påbegynt. Videre forfekter bevegelsen store forventninger (som ofte ikke innfris), og de søker etter sensasjonelle åndelige opplevelser etc. Hvor i Bibelen de klarer å finne støtte for sin ytterliggående virksomhet klarer ikke jeg helt å forstå.

Noen få kjennetegn med New Apostolic Reformation (NAR) ramset opp i en punktliste:

- **Ytterliggående karismatisk** nettverk og menigheter.
- Selv påstår de at de vil bidra til **reorganisering av kristen virksomhet** i retning av urkirken.
- Gjeninnføring av **aposteltjenesten**.
- NAR-bevegelsen sine "apostler" tror det er **spesielt salvet av Gud** til å gjøre sine gjerninger.
- Nettverkets apostler ("gutteklubben grei") vil blant annet føre med seg **velsignelse, fornyelse og seier** over onde åndsmakter verden over.
- "Krigersk" språk. Det snakkes om **åndelig krigføring og hærførere**. Krig utkjempes mot demoner og onde åndsmakter.
- Bygger på blant annet læren til **Kenneth Hagin** (død) og **Kenneth Copeland**, to omstridte evangelister.
- Nettverket påstår selv at de **ønsker å ta Bibelen på alvor** og at de er **Bibeltro**.
- Legger stor vekt på **profetier**.
- **Ikke "nok" eller "riktig" tro** når noe går galt eller prøvelser inntreffer. Sterk og riktig tro løser tilnærmet alle jordiske problemer. Satan prøver deg, du må bli sterkere i ånden.
- Sterkt fokus på **følelser, opplevelser og overåndelige ting**.
- Enkelte blander inn **Kundalini-ånden** (kroppslig energi, New Age-inspirert og delvis fra hinduismen), svermeriets ånd.
- Er det vranglære? Det kan virke som **usunn og ubibelsk virksomhet**.

Kilder til lista ovenfor:

- [Dagen DagensDebutt.no: Ut av NAR-menigheten: Pams historie](#)
- [Foross.no: NAR – en karismatisk "apostolisk" reformasjon?](#)

En seriøs engelskspråklig nettside/blogg som har hatt en del kritiske innlegg mot NAR er: [Church Watch Central](#). Kan være verdt å lese litt her. Blant annet har de [en artikkel om den norske predikanten Jan-Aage Torp](#).

NAR er en ting. Det finnes også noe som heter **"Revival Alliance"**. I hovedsak er NAR og "Revival Alliance" overlappende og nesten to sider av samme sak. Mye av det samme som går igjen her.

Noen få kjennetegn med "Revival Alliance" ramset opp i en punktliste:

- Gruppe pastorer fra **"megachurch-menigheter"**, mange av dem fra USA.
- **Ytterliggående karismatiske siden** i kirkelandskapet.
- Ser på seg selv som **spesielt "salvede apostler"** eller **"salvede pastorer"**.
- Vil bidra til **fornyelse** av kristen virksomhet.
- Forkynner mer eller mindre **himmel/paradis på jord**. Rett/sterk tro hindrer jordiske problemer fra å oppstå.
- Stor vekt på det **overnaturlige** (utenomjordiske åndelige opplevelser).
- Mister fokus på det sentrale, alt sentrerer seg rundt **sensasjonelle opplevelser** her og nå i form av manifestasjoner fra Jesus.

Typiske konkrete kjennetegn på det bevegelsen vektlegger ifølge Verdidebatt-artikkel:

- Healing room
- Profetisk betjening
- Soaking
- Grave-soaking
- Fire tunnel
- Drunken spirit
- Et veldig fokus på salvelsen, inkludert Elias-salvelsen
- Selvsentrert forkynnelse
- "Profetisk" forkynnelse
- Suggerende sang og musikk

- Teologien som avviker fra det "normale"
- Er det virkelig Bibelens og trosbekjennelsens treenige Gud de forkynner?

Hovedkilde til de to listene ovenfor: [Dagen DagensDebutt.no: Revival – fra Gud?](#)

Hva er soaking: "Kristen" meditasjon og bønn. Man skal "bløtlegges" (bli fylt) av Gud og den hellige ånd gjennom f. eks. å ligge på gulvet samtidig som man mediterer og ber. Den hellige ånd blir frammanet hvor man skal "ta inn" ånden og bli "gjennomvåt" / "bløtlagt" av ånden, og det finner sted sterke møter med Gud og ånden hvor man får hvile i Guds nærvær. Likestilles i noen tilfeller med kontemplativ bønn. Det kan virke som om soaking er noe okkult og New Age inspirert.

Den siste reformasjonen: I tillegg til disse to bevegelsene (NAR og RA) kan det være verdt å nevne **den danske bevegelsen TLR (The Last Reformation) med forkynneren Torben Søndergaard** i spissen. Det kan diskuteres om det de presenterer er en falsk reformasjon og budskap. Det gjøres opprør mot kirketradisjoner og tradisjonell kirke, og de ønsker seg tilbake til livet som de første kristne levde og disiplenes lære.

Det de forkynner er delvis mer loven enn nåden. En del av læren som presenteres er delvis i strid med Bibelen slik vi "vanlige kristne" vil se det. Det presenteres en teologi bestående av menneskebud og regler med tynn dekning i Bibelen. Det er stor vektlegging på tegn, undere og mirakler, og også på dåpen. Bevegelsen har alle de rette svarene ("fasiten"), og de har i tillegg en stor personfokusering rettet mot grunnleggeren ("Guden" Torben).

Bevegelsen [har ifølge Korsets Seier også nådd Norge og norskekysten](#). Heldigvis er en del pinsepastorer skeptiske. Noen kjennetegn med møtet i Kristiansand som KS rapporterte fra: Gråt, latter, risting, høye rop, demonutdrivelse og manifestasjoner. Det skal også være stort fokus på helliggjørelse og gjendåp, og bevegelsen blir beskyldt for å splitte kirker. Overraskende nok inngår [ikke](#) kraftig og suggerende [lovsangmusikk](#) i repertoaret.

Hovedkilder: "[DagensDebutt.no: Torben Søndergaard og The Last Reformation. Nåden eller loven? \(Håkon Hovda\)](#)" og "[Søkelys: Er Torben Søndergaards TLR-bevegelse bibelsk? \(Riccardo Malandrino\)](#)".

Tidligere har jeg lest og omtalt [boka \(Jesusdatan\) til Anders Torp](#). Noe av det han advarer mot er usunt og overdrevent fokus på demonutdrivelser, og da spesielt når dette fokuset rettes mot barn. Han har i et [debattinnlegg](#) i VG mars 2019 "minnet" oss moderate kristne og ikke-troende om dette.

Han ser på **demonutdrivelser rettet mot barn som overgrep og rettighetsbrudd**, og han sammenlikner dem som har blitt utsatt for dette med ofre for voldtekt, fysisk vold og psykisk vold. Resultatet kan bli alvorlige traumer på en menneskets psyke som kan ta lang tid å behandle, og enkelte kan få forverrede psykiske lidelser som de aldri blir helt friske fra. Han ønsker seg rett og slett et forbud mot demonutdrivelser rettet mot barn.

Selv skal jeg ikke påstå at ingen blir besatt av demoner, men mye av utdrivelsene som finner sted virker for meg som unødvendige og mer som **show** for å vise enkelte predikanter makt og åndelige kontakter. Jeg tror det er mye **humbug** ute og går, hvor en god del (de fleste) som blir "behandlet" slettes ikke har ekte demoner inni seg. Det er vel ofte i realiteten alvorlige **psykiske problemer** og ubalanse som ligger bak når noen blir beskyldt for å være besatt av demoner. Og overfor barn blir det bare tull samt skadelig opplevelse å gå i gang med demonutdrivelser. Jeg støtter helhjertet opp om Anders Torp sin kamp mot usunn religionsmisbruk og religionsutøvelse.

Kristen-dokumentaren (film) om amerikanske forhold som omtales hos bibelotro kunne nok ha vært interessant å se:

- [Bibelogtro: American Gospel – Christ Alone](#)

Så langt har jeg ikke sett den.

Det sentrale i kristentroen er Jesus og hans frelsesverk. Evangeliet setter fri og er helt gratis.

Velstandsforkynnelsen og velstandspredikanter har forvrengt hovedbudskapet i evangeliet, og denne forkynnelsen inntar nå store deler av verden. Å "tro nok", "så inn" og et liv i velstand og medgang er et falskt evangelium og budskap.

World of Faith-menigheter (Word of Faith Fellowship) er visstnok også et fenomen, "selvsagt" med [oppriinnelse i USA](#). Disse framstår mest som sekter eller kulter som har sporet helt av fra "normal" kristendom. TV 2 har hatt [en artikkel om fenomenet](#).

Predikanter, bevegelser og aktiviteter

Ved flere anledninger har predikanten **Guillermo Maldonado** gjestet Norge, etter å ha blitt invitert hit av Jan Hanvold og TV Visjon Norge. Dette er et eksempel på en høyst omstridt forkynner i de karismatiske rekker. Han er en selverklært apostel, og blir av mange kalt for en falsk profet. Han skryter på seg mirakler og helbredelser som ikke har funnet sted og har mye fokus på demoner (sexdemoner) og utdrivelse av disse. Manipulasjon, overtro og vranglære preger hans forkynnelse. Selv vet han å berike seg økonomisk og lever på mange måter et liv i sus og dus basert på innsamlede penger fra blant annet langt mindre bemidlede (fattige) mennesker enn seg selv.

Oddbjørn Johannessen har skrevet et bra innlegg på Facebook 26.03.2019 med tittelen:

- "[Profetisk](#)" [hurlumhei på Visjon Norge](#)

Noen stikkord, fritt gjengitt:

- [TV Visjon Norge](#) feirer 16 år på lufta våren 2019, som markeres med "profetisk uke" hos Senterkirken i Hokksund.
- Blant annet har de hatt besøk av Rich Vera. Han utviste et stort fokus på mirakuløse helbredelser.
- Folk ble sendt i gulvet (dyttet), han brølte, ropte og skrek, og det var lite med "skikkelig" forkynnelse.
- Man skulle bli fulle i den hellige ånd.
- Teologer ble latterliggjort, og selv var han mer opptatt av "ånd og kraft" enn Bibelen.
- Han må kunne kalles en typisk representant for de ekstreme ny-karismatiske miljøene fra USA.
- Gjengangeren Dionny Baez skal også opptre.

Egen kommentar: For et sirkus! Dette blir jo bare verre og verre og mer og mer ekstremt!

Det er forresten ikke bare USA som eksporterer tvilsomme forkynnere. Også forkynnere med tvilsomt budskap fra både Sør-Amerika, Afrika, Australia og USA har vært i medias søkelys innimellom. Må vel heller ikke glemme Australia, der det nok også har skjedd enkelte rare ting i Hillsong-sammenheng. En god av de tvilsomme forkynnerne som kommer til Norge kommer hit etter invitasjon fra [TV Visjon Norge](#).

Stevner og gjerne spesielt sommerstevner "trekker" masse rare og tvilsomme forkynnere og forkynnelse til Norge. I den forbindelse har Levi Fragell skrevet innlegget "[Sommerens utfordring: Er dette virkelig ditt livssyn?](#)" på [Verdidebatt.no](#). Der nevnes forkynnerne Daniel Kalenda og Roy Godwin som skal tale på norske sommerstevner sommeren 2018. For å skape blest om stevnene blir karismatiske og spekulative predikanter invitert. Enkelte av disse forkynnerne driver med massesuggesjon og med eksperimentell helbredelsesforkynnelse. Forkynnelsen kan gi store og solide traumer til dem som ikke får de forventede resultater, opplevelser eller bønnesvar.

Filadelfia i Kristiansand (Q42) har også invitert en tvilsom forkynner til sitt sommerstevne i starten av august 2018. De valgte å invitere den amerikanske mirakelpredikanten Andrew Wommack. Han er kjent for å skryte på seg å ha oppvekket tre personer fra de døde, har helbredet alle salgs sykdommer, kaster ut demoner og forkynner at man må "så" sine penger til Guds rikes sak for å kunne "høste" velsignelser. Navnet Heidi Baker kan også nevnes som et navn som bør være på troendes OBS-liste.

Jeg støtter ellers helhjertet opp om det arbeidet som **Troens Bevis Verdens Evangelisering driver fra Sarons Dal**, inkludert tjenesten til Rune Edwardsen. Blant annet var det mye [god forkynnelse under sommerstevnet 2018](#), selv om det også var noen ekstrem-karismatiske innslag som de godt kunne ha spart seg for.

Et sentralt sommerstevne er **Oase**, som ofte har høstet litt kritikk blant enkelte pga. valget av ekstrem-karismatiske forkynnere. Det kan med første øyesyn se ut for at Oase har tonet ned den ekstrem-karismatiske profilen sommeren 2018. Det satses på en mer stillfaren retretorientert karismatikk, en karismatikk mer/bedre tilpasset oss staute nordmenn. Likevel er det nok kun tilsynelatende at det har skjedd en endring, da flere av talerne sommeren 2018 har klare knytninger mot ekstrem-karismatiske miljøer og forkynnelse.

Det er verdt å lese [Verdidebatt.no-innlegget "Oase – eller religiøs villmark?"](#) skrevet av [Oddbjørn Johannessen](#). Sitat fra innleggets avslutning:

- "Jeg tror vi må kunne slå fast et det kun er tilsynelatende at Oase har moderert seg. Det er gode grunner for å spørre om Oase i realiteten er en oase – eller om religiøs villmark er en mer sakssvarende betegnelse."

Min egen konklusjon: Kirken (Den norske kirke) burde ikke være seg bekjent det kvasi-religiøse svermeriet som Oase står for.

Hillsong, ja. Om den bør kalles en superkarismatisk eller ekstrem karismatisk bevegelse kan sikkert diskuteres i det vide og det brede. Uansett har denne bevegelsen blitt enda mer aktualisert her i Norge nå når de tidligere Intro-menighetene har blitt en del av nettverket. [I min protestartikkel mot enkelte former for kristendom har jeg satt opp noen småkritiske og negative punkt rettet mot Hillsong-bevegelsen.](#)

Forkynnelsen

Jeg begynner mange ganger å lure på om vi bruker den samme **Bibelen**. Bibelen har et bra budskap og mange lovnader for det neste livet i paradiset (himmelen). Imidlertid klarer jeg ikke å se at Bibelen lover at alle jordiske problemer skal bli løst bare man tror riktig eller gir tienden til bestemte TV-kanaler, organisasjoner eller menigheter. Alle slags sensasjonelle åndelige opplevelser og søken etter disse gir ikke nødvendigvis himmel på jord. Pengemas og tigging er en del av dem flinke til!

Det er ikke unormalt å knytte **velsignelse opp mot betaling**. Bare man støtter et prosjekt med nok penger skal giveren høste belønning der og da og oppleve nye og større ting sammen med Gud. Jeg klarer ikke helt å forstå hvor de finner støtte for denne pengegriskheten sin og fokuset på mammon. Framgangsteologi og herlighetsteologi er jeg dypt skeptisk til. Jeg kan ikke på noen som helst måte støtte opp om **forbønn som en handelsvare, og helbredelse lagt ut for salg**.

Mark. 11, 15 og 17:

- Da de kom inn i Jerusalem, gikk Jesus opp på tempelplassen og ga seg til å jage ut dem som solgte og kjøpte der.
- Og han lærte dem: "Står det ikke skrevet: Mitt hus skal kalles et bønnens hus for alle folk? Men dere har gjort det til en røverhule."

En del av forkynnerne fra utlandet, spesielt fra USA, vet å berike seg selv. De tar gjerne **hysterisk skyhøye honorarer** (samt reise, kost og losji) og representerer dermed en meget usunn honorarpraksis. I forbindelse med [en konferanse som planlegges avholdt i Norge \(Revival Alliance-konferansen, august/september 2017\)](#) kommer det fram at utvalgte predikanter kan motta seksifrede beløp for sin innsats og deltakelse. Lite nøysomhet og forsakelser i misjonens og evangeliets tjeneste med andre ord.

Å berike seg selv slik på blant annet innsamlede midler (kollekt-penger) er ikke noe særlig etisk bra sett med mine øyne. Det er nærmest tyveri og landeveis-røveri på høylys dag. Mange av disse forkynnerne har ikke en gang sine hovedinntekter fra å holde taler. En god del av dem tjener vel så mye på bøker, innsamlede kollekter, TV-innsamlinger og generelt en organisering økonomisk sett som minner om et pyramidespill.

Noe av forkynnelsen i ekstreme karismatiske miljøer har en **problematiske kobling mellom synd og sykdom samt mellom pengegaver og velsignelse**. Slik forkynnelse tar i hvert fall jeg sterkt avstand fra.

Er enkelte ekstreme karismatikere rett og slett **alvorlig psykisk syke**? Er det psykiske lidelser som gjør at de oppfører seg helt irrasjonelt mens de skylder på åndelige opplevelser? Alle såkalte åndelige opplevelser trenger ikke nødvendigvis å komme fra Gud.

Enkelte forkynnere har rare profetier om at **dommedag** skal inntreffe på konkrete datoer. Nå har mange av disse datoene ikke slått til, men det hindrer ikke nye forkynnere for å komme med nye utsagn av denne typen. Personlig stoler jeg på Bibelens ord om at vi ikke skal kjenne dagen og timen.

Ekstreme karismatiske miljøer har gjerne noen **sterke lederpersoner** (pastorer / forkynnere) som driver med mer eller mindre **maktmisbruk**. Lederne har "sett lyset" alene og forlanger at alle rundt dem godtar det budskapet og den forkynnelse de kommer med. Kritiske spørsmål fra andre aksepteres ikke og tolkes som djevelens angrep eller kalt for forfølgelse. Hvordan det er mulig å vri Bibelen til at man er vantro, har opprørets ånd, representerer Satan/djevelen, rører ved "Guds salvede" og/eller "sårer" den hellige ånd gjennom å stille kritiske og konstruktive spørsmål vites ikke.

Herlighetsteologien

Neida, denne er langt ifra død. Den har inntatt nye former, og enkelte miljøer har forsvunnet samtidig med at andre miljøer har kommet til. I tillegg har tankegodset også infiltrert andre mindre "ekstreme" miljøer. Mye av stikkordene nedenfor har blitt hentet fra:

- [Lundtorp – Øysteins hjemmeside: Hvor har herlighetsteologien sitt opphav og hva står denne bevegelsen for](#)

Noen ytre kjennetegn med herlighetsteologien:

- Mye lovsang, salg av masse bøker, videoer og taleopptak og hyggelig og lett atmosfære, gjerne med plass for morsomme og humoristiske innslag.
- Mennesket som kommer i sentrum og ikke Jesus.
- Masse "action", men ikke særlig dybde i deler av forkynnelsen (mye strik og skråll, gjentakelser, mas om å komme fram osv.)
- Teologien. Forkynnelse om hvilke rettigheter man har som kristne til å ta ut velsignelser (helbredelser i tro m. m.) fra "himmelbanken".

- Åpenbaringskunnskap en del i bruk, hvor det hevdes at enkeltpersoner får åpenbaringer direkte fra Gud som nesten kan sidestilles med Bibelen Guds ord.
- En del hevder: Jesus døde åndelig, ikke fysisk.

Noen sentrale inspirasjons- og opphavspersoner til herlighetsteologien:

- Kenneth Erwin Hagin
- Kenneth Copeland
- Ulf Ekman
- Åge Åleskjær
- Essek W. Kenyon
- Charles Wesley Emerson

Mer om herlighetsteologien:

- Inspirasjon hentet fra New Thought ("Ny Tanke"), okkultisme, Østens religioner og "New Age".
- Blant annet tanker av typen mennesket er av guddommelig natur. Gud på sin side er en upersonlig og universell kraft, ikke en personlig Gud.
- Med "riktige" tanker, bekjennelser og mentale holdninger kan man forandre den fysiske virkeligheten, inkludert oppnå helse og rikdom.
- Bygger delvis videre på gnostisismen og gnostikerne.

Gnostisismen og gnostikerne:

- Trosbevegelsen og herlighetsteologien har igjen hentet inspirasjon fra Gnostisismen, hvor "erkjennelse og innsikt" står sterkt.
- Gnostikerne påberopte seg hemmelige overleveringer fra Jesus og apostlene, og markedsførte egne, gnostiske "evangelier".
- Fokus på en tredeling av mennesket (kropp, sjel og ånd). Kun det åndelige "viktig".
- Gnostikerne oppnår angivelig et nivå der mennesket egentlig er en gud på jorda.
- Gnostisismen har koblinger mot okkulte kilder.

Forkynnelsen i herlighetsteologien:

- Læren om ånd, sjel og kropp, med sterkt søkelys på den åndelige biten. Gud vil at vi skal være guder.
- Som "riktige kristne" blir vi overnaturlige åndevesen, fordi vi er en ny skapning nesten lik Gud.
- Sitat fra lenket artikkel: "Noe av det aller mest sentrale i trosforkynnelsen er jo at vi er blitt ett med Gud i vår ånd, vi er blitt identiske med Jesus, vi kan gjøre det han kunne, ja "større ting enn det"."
- Nok et sitat: "Slik skiller Trosforkynnerne også mellom den fysiske/psykiske Jesus på den ene siden, og åndevesenet Jesus på den annen: Det den "fysiske Jesus" gjør, er uten betydning for frelsen."
- Jesus Kristus er verken sann Gud eller sant menneske i deres øyne.

Fra andre kilder snakkes det om JDS-læren, som indirekte har blitt nevnt ovenfor. JDS er en forkortelse for "Jesus Died Spiritually" (Jesus døde åndelig, ikke fysisk). JDS-læren er på mange måter en lære som guddommeliggjør mennesket, og som samtidig menneskeliggjør (degraderer) Jesus.

Herlighetsteologien gjør meg skeptisk, og kan til dels klassifiseres som ren vranglære. Det vektlegges i alt for stor grad forhold slik som menneskelige gjerninger og rett tro, og det blir et individuelt og til dels egoistisk menneskefokus. Vi mennesker kan bli "småguder" og nesten få himmel her på jord (velstand, fri for sykdom osv.), forutsatt at vi tror nok og tror rett. Det blir svært mye fokus på personlige åndelige opplevelser samtidig sentrale deler av evangeliet tones ned.

Ledere i framgangsrike karismatiske sammenhenger er gjerne utstyrt med **karismatiske talergaver/talerevner og retorikk som overbeviser**. Folk blir mer eller mindre manipulert og lurt med på å følge lederen blindt (jf. Hitler og nazismen i sin tid). Former for **massesuggesjon** kan oppstå. Mennesker er tross alt sosiale "flokkdyr" og vil gjerne la seg lede som en annen **saueflokk**. Dette kombinert med at **troende er noe dummere sjeler enn gjennomsnittet** gjør også sitt til at vellykket forførelse kan oppstå.

Mange av predikantene og forkynnerne er "**halvlærte røvere**" kalt til tjeneste med liten eller ingen formell utdanning. Akkurat som det f. eks. kreves en lengre pedagogisk høgskoleutdanning for å kunne bli lærere burde det ha vært stilt noen tilsvarende krav til dem som får mye mye makt og påvirkningskraft over andre i form av forstander- og pastorstillinger. **Utdanning** kan sikre blant annet litt mer bevissthet rundt menneskelig påvirkningskraft. (Imidlertid anser jeg ikke presteutdanningen som noen god mal.)

En del forkynnere mener å tro at det som kommer fra talerstolen blir mer kraftfullt hvis det krydres med masse bruk av uttrykk slik som:

- "Halleluja", "prise Gud", "amen" og "det er så herlig å være frelst".

Kristen begrepsbruk er et kapittel i seg selv, med alle sine uklare, tåkete og tåpelige kristenbegrepene.

Kritikk må være tillatt

Kritikere, spørsmålsstillere, aviser og andre massemedier blir beskyldt for å drive med **kristenforfølgelse** og for å sette kristne ledere og menigheter i **gapestokken**. Tullete maktspråk av typen "*Den av dere som er uten synd, kan kaste den første steinen*" framsettes. Sentrale kristne lederskikkelser skal visstnok i større grad enn andre beskyttes mot berettiget kritikk og kritiske spørsmål. Sentrale kristenledere forsvare hverandre ("Guttekklubben Grei"), og de virker svært redde for å tape ansikt, anseelse og påta seg ansvar for feil i sine miljøer.

Det kunne ha vært ønskelig med kristenledere som var noe flinkere til å **vende det andre kinnet til** når kritikk framsettes. Det er absolutt rom for mer ydmykhet og respekt for andres meninger fra ledelseshold i enkelte karismatiske miljøer. En lyttende holdning er bra å ha, og man bør høre på og ta all kritikk på alvor. Kristenledere som er så forbasket hårsåre at de ikke tåler å bli motsagt eller debattert bør finne seg noe annet å gjøre.

Konservative kristne og ekstreme karismatikere er **svært skeptiske til avsløringer** som mediene kommer med, og en del av ekstrem-karismatikerne **takler overhodet ikke berettiget kritikk** og spørsmålsstillinger. Alle kritiske innspill er kristenforfølgelse og falske nyheter ("fake news"). En del av dem stoler ikke på og kritiserer etablerte medier (MainStream Media, MSM) og journalister for ubalanserte vinklinger, for å henge ut "gode kristne" og som sagt for å fare med falske nyheter. Til og med kristne aviser slik Vårt Land og Dagen får gjennomgå.

Selv sitter ekstrem-karismatikerne og pengepredikantene i sine **glasshus og ekkokamre** og utnytter andre, kritiserer og kaster stein som bare det, mens de selv ønsker å være vernet for kritikk. Det singler i glass, virkelighetsflyt og falskhet rundt dem. Alternative og ikke-reelle virkelighetsoppfatninger – samt konspirasjonsteorier og hersketeknikker – har gode kår i enkelte slike miljøer. Ekstreme karismatikere lever i sin egen virkelighet eller paradigme. De tar ikke til seg kritikk, okke som!

Det må absolutt **være lov til å stille spørsmål, samt komme med berettiget eller konstruktiv kritikk** når dette er nødvendig. I enkelte miljøer er det lite rom for slikt da Bibel-versene tolkes veldig bokstavelig i Salmene 105, 15 *“Rør ikke dem som jeg har salvet, gjør ikke ondt mot mine profeter!”* og i Romerne 8, 33 *“Hvem kan anklage dem Gud har utvalgt?”*. Bibelferset i 1. Johannes 4, 1 er neppe like populært: *“Mine kjære, tro ikke enhver ånd! Prøv åndene om de er av Gud! For det er gått mange falske profeter ut i verden.”*

Det kan også være på sin plass med noen sitater fra Matteus:

- Matteus 24, 4: Jesus tok til orde og sa: **“Pass på at ikke noen fører dere vill!”**
- Matteus 24, 11: Mange **falske profeter** skal stå fram og føre mange vill.
- Matteus 24, 24: For **falske messiaser og falske profeter** skal stå fram og gjøre **store tegn og under**, for om mulig å **føre selv de utvalgte vill**.

Enkelte ledere i karismatiske sammenhenger påberoper seg å ha **Gud på sin side**. De hevder at alt de gjør er i Guds navn, og at de er spesielt utvalgt og salvet. Å framsette konstruktiv kritikk og kritiske spørsmål blir da noe vanskelig, da det tross alt blir ord mot ord og hvor den sterkeste part til og med påstår å ha Gud på sin side. Jeg tror ofte det enkelte **karismatiske lederskikkelser presenterer er et sammensurium** av Guds ord blandet med egne tanker, egne profetier og egne visjoner. Støttespillerne ser ikke alltid den uheldige miksen da deres øyne og øre ikke er åpne for det.

Enkelte forkynnere innenfor “det gode selskap” har et forskrudd syn om at de **kun vil omgås positive mennesker**, dvs. kun mennesker som er enige med dem og som er støttespillere. De velger altså helt frivillig å danne sitt eget lille ekkokammer (“boble”) der kritikk ikke skal få komme til. Farlig, farlig, og svært nært opp til **sektariske tendenser**.

Å bare fokusere på det positive og ikke ha lov til å framsette kritikk er ingen farbar vei for å oppnå forbedringer. **Noen må påpeke det kritikkverdige**, og da fortrinnsvis kristenledere da dette gir mest “tyngde” til kritikken. Usunn og spekulativ religionsutøvelse skal ikke bare stilltiende bli akseptert. Noen ganger må man “spa møkk” for å komme videre, og det er masse møkk og store møkkakjellere innenfor såkalte kristne miljøer.

Det jeg og andre kritikere presenterer er **IKKE ubegrunnet kritikk**, [Jantelov](#), kverulering, forfølgelse, redsel for det ukjente, vi er ikke Satans sendebud eller har ønsker om å være stygge. Det “vi kritikere” hovedsakelig vil til livs er skadelig og usunn forkynnelse med store innslag av massesuggesjon og manipulasjon. Rett og slett presenteres empati med dem som potensielt kan bli skadet av forkynnelsen. Det snakk om å være **Kristen-Norges varslere** om kritikkverdige forhold. Å framsette berettiget og konstruktiv kritikk er fullt lovlig og i samsvar med Bibelen, og dette å være sunt skeptisk er **IKKE** en synd. Både profeter, disipler og apostler i Bibelen var i høyeste grad opprørere og kritikere.

Av og til er jeg noe forvirret over den kristne avisen **Vårt Land** sin rolle. Jeg trodde de skulle drive med undersøkende og graverende journalistikk, men i en del tilfeller er de svært redde for å ta tak i kritikkverdige forhold innenfor kristen-Norge. Det virker som om de er redd for å trø på tærne til kristenledere som er på ville veier – selv om det enkelte driver med er aldri så mye vranglære.

I enkelte karismatiske miljøer er det mye **fundamentalisme, fanatisme og ekstremisme** ute og går. Jeg blir ofte skremt over hva enkelte klarer å lese inn i Bibeltekstene. Og ikke minst er det skremmende å se hvor mange “disipler” (dumme sauer) slike galne forkynnere / predikanter klarer å knytte til seg.

En del av de ekstreme pengepredikantene og/eller mirakelpredikantene opererer med et noe **feil fokus**. Det rettes mye fokus mot uvesentligheter og ikke mot Bibelens kjernebudskap. Imidlertid ligger ofte forkynnelsen tett opp mot akseptabel lære, så det er noe **vanskelig å skille deres vranglære fra den sunne lære**.

Enkelte av pengepredikantene – også de norske – virker til å være ganske **samvittighetsløse, pengegriske og generelt ynkelige løgnere**, svindlere og bedragere som kan dette med å misbruke kristendommen og kristentroen. Godtroende og naive mennesker utnyttes på en kynisk og ufin måte. Enkelte støttespillere forneker ofte realitetene og forsvarer de utkrøpne forkynnerne med nebb og klør.

Noen kjennetegn på falsk lære: Predikantene oppfører seg som popstjerner eller idoler som ønsker mye fokus rettet mot seg selv, sin egen person og sin selvydrking (oppmerksomhets- og PR-kåte, ikke anonyme tjenerskikkelser). De vil gjerne høste stor **anerkjennelse og respekt** for sin innsats. En del av dem er selv svært rike, og de er ofte svært opptatt av å stikke store sugerør inn i andre sine lommebøker. Pengene og det **utidige pengemaset** har altså stort fokus i tillegg til blant annet **ekstreme overåndelige tegn, undere og opplevelser** + helbredelse.

Norske forhold og forkynnelsen

Jan-Aage Torp

Den omstridte pastoren Jan-Aage Torp i [Restoration Oslokirken](#) er en historie for seg selv. Via [Anders Torp](#) sine skriverier har vi fått en del innsikt i mannens skyggeside. Jan-Aage Torp takler dårlig kritikk og kritiske spørsmål, og han går til verbal krig mot mangt og mye. Kritikere blir stemplet som mobbere og psykisk syke, og kritikere er ifølge Jan-Aage Torp hatere, fanatikere og fragellister (jf. Levi Fragell). Han er heller ikke redd for [å true kritikere med anmeldelse og rettssak](#). Dessuten er han meget skeptisk til [barnevernet](#) (og andre offentlige myndigheter) og presenterer sine egenkonstruerte virkelighetsoppfatninger og [konspirasjonsteorier](#).

Jan-Aage Torp (Google søk/Wikipedia).

Som Levi Fragell uttrykker det, litt omskrevet: Samfunnstopper, politikere og andre som representerer autoriteter bør ikke hyggeprate med Jan-Aage Torp på TV eller i andre debatter. Grunnen er at dette kan gi en legitimeringseffekt av det han driver med og står for med sin religiøse ekstremisme.

Et av hans prosjekter er [Kristen Koalisjon Norge](#). Hans forkynnelse har i hvert fall tidligere definitivt vært innenfor den ekstremkarismatiske retningen. Mer om [Jan-Aage Torp](#) og [Kristen Koalisjon Norge \(KKN\)](#) kan leses via [denne linken](#).

I en del ekstreme karismatiske miljøer er det svært viktig ideal å være en **“radikal” kristen som gir 100 % for Gud**. Dette livet kan gå **på bekostning av venner og familie**. Den brennende iveren for å stå på for Gud kan støte andre bort. Eventuelt blir det ikke “kristent nok” å tilbringe tid sammen med tidligere venner og familie. Radikaliserte kristne kan være en trussel mot demokratiet og [det norske](#).

I det store kjøret for å stå på kan man oppleve å miste seg selv eller i hvert fall å **gå på akkord med sitt gamle “jeg”**. Egen samvittighet blir mer eller mindre utslettet. Det blir menigheten og lederpersonene der som styrer livet.

De som lever i en slik “boble” har ofte en redsel for å **skuffe Gud eller å ikke være kristen nok**. Man skal leve i en stor opposisjon med den verdslige verden på utsiden, og man ender opp med å være lite interessert i verden på utsiden og det som skjer der. Det blir et sekterisk liv inni en boble.

Personer i slike miljøer strever og står på for å holde seg **brennende**. Det er lett å gå på en smell hvis en ikke klarer å leve opp til idealene. Skuffelsen kan også bli stor hvis ønskede resultater ikke oppnås. Veien fra brennende kristen og til **brent kristen** kan være svært kort.

Fenomenene Stiftelsen Evangeliet for alle – EFA senteret – EFA TV – Jørn Strand

Via [TV Visjon Norge](#) sendes det noen programmer laget av EFA TV. Bak EFA TV står [Stiftelsen Evangeliet for alle \(EFA\)](#) eller [EFA senteret](#). [Himmelekspressen](#) benytter de seg også av som “tittel”. Uansett: Primus motor i arbeidet er Jørn Strand, en tidligere rusmisbruker, nå med base ut fra Froland (i nærheten av Arendal).

Noen ganger har jeg sveipet innom TV Visjon Norge mens Jørn Strand har holdt preken på TV Visjon Norge. Det evangeliet han presenterer er for meg helt ukjent og ser ut til å være svært inspirert av ekstremkarismatisk forkynnelse (herlighetsteologi) fra USA. Han roper og skriker, lager rare lyder, tørker på svette, vifter med svettekluten, utviser et forvirrende kroppsspråk, arrogant framtoning, traver rundt som en gamp og framstår helst som full og smågal. (Selv vil han nok si at han er fylt av den hellige ånd.) Han framstår som en dårlig blåkopi av superpredikanter fra USA. Han gjør mye ut av seg selv som person.

Svært anstrengende å se og å høre på det showet hans. Framtoningen bryter med alt jeg har lært i pedagogikken om god undervisning og formidling. Dessuten sliter jeg med å kjenne igjen det budskapet han presenterer med det jeg har lært om og lest i Bibelen. Den kristenopplæringen og forkynnelsen jeg har mottatt er nok på en helt annen «frekvens» eller «planet» enn det budskapet den mannen presenterer. Jeg skal være forsiktig med å bruke begrepet eller stempelet vranglære, men etter mitt syn er det absolutt ikke langt unna.

Han virker til å ha kloketro på sin egen snevre fortolkning av Bibelen (“[bokstavtro](#)” eller “[Bibeltro](#)”). Alle livets spørsmål kan besvares ved bruk av Bibelen, mens verdslig kunnskaper og forskning ses det ned på. Muligens mannen har gått i skole hos og på sikt er arvtakeren til Jan Hanvold? De to har mange likhetstrekk når det gjelder forkynnelse.

Googling frambringer enkelte historier om personer som har kommet på kant med Jørn. Neppe den enkleste karen å ha å gjøre med hvis man ikke støtter ham fullt ut.

I en tale jeg så latterliggjorde han “indre sår”. Sjelesørgere og psykologer er unødvendige, da Gud kan løse alle problemer. I virkelighetens verden må og trenger også kristne av og til hjelp fra verdslig vitenskap.

Jeg trenger ikke og ønsker ikke å bli belært av ham og hans forenklete og fordummede budskap. Han fungerer ikke som noen troverdig hyrde for meg og mitt liv. Slik som han fordummer mennesker og trækker på enkelte svake grupper provoserer meg. Alt i alt synes jeg det han formidler ofte er mye “rør” og lite “fornuft”.

Talene han holder virker til å være ustrukturerte og tatt på sparket. Det er lite reell dybde i forkynnelsen. Hans svar blir for enkle og banale på livets mange kompliserte spørsmål. Dessuten er han definitivt en [sympatisør med TV Visjon Norge](#), noe som får fram “piggene” hos meg

med en gang.

Ellers er han som en del andre talere. Han har et budskap som det egentlig tar 5-10 minutter å formidle. Imidlertid klarer han med gjentakelser, ulike måter å si det samme på og en del utenomsnakk å dra talen ut i det vide og det brede. Man har jo forstått budskapet og poengene lenge før talen er ferdig. Selv mister jeg konsentrasjonen av slike gjentakelser og uthalinger.

Stiftelsen må ha en del støttespillere som gir store beløper til driften. Ut fra deres egen nettside ser det ut for at de har ganske mye fancy utstyr inkludert svær lastebil, TV studio, partytelt (møtetelt), lydanlegg og lokaler. De vet nok å tigge etter gaver og tienden blant sine støttespillere.

Noen punkter til rundt nevnte mann:

- Han har liten tro på verdslig kunnskap, kompetanse og eksperter/ekspertise.
- All åndelighet og åndelig ledelse "romantiseres". At åndelighet kan misbrukes av maktsyke ledere er det ikke fokus på.
- Han har liten tro på åpenhet og offentlige oppgjør når ting går galt (maktmisbruk, brente barn osv.). Han tror alt kan løses internt via lukkede samtaler/møter.
- Det kan se ut for at han forventer høy grad av lojalitet fra sine støttespillere. Kritiske personer som stiller spørsmål og tenker selv er uønsket i hans verden.
- Han liker ikke "gapestokk-journalistikken" til aviser slik som Vårt Land og Dagen hvor "gode kristne" henges ut. Norge IDAG og TV Visjon Norge er imidlertid godkjente og lovpriste medier.
- Det virker som om han har klare meninger rundt hva den (eneste) rette tro er. Det overåndelige og ekstrem-karismatiske er veien.
- Det kan virke som om han er: Autoritær, dominerende, egenrådig, brautende, sterkt temperament og generelt har en noe skremmende og truende personlig framferd.
- Sannsynligvis er det ikke en person det er kjekt å komme på kant med.
- Er han helt i balanse psykisk sett?
- Han har funnet fasiten, den eneste gyldige "sannhet".
- På Facebook har noen hevdet at han ser ut til helt å mangle folkeskikk, selvinnsikt og ydmykhet.
- Lav teologisk tyngde i forkynnelsen.
- Slik jeg opplever det holder han innimellom meningsløse tordentaler.
- På en nettside blir han gitt titlene gjøgler, evangelist, sanger og moromann.
- Bibellæreren og evangelist [Jan Kåre Christensen](#) er tydeligvis ikke så begeistret for [Jørn Strand](#) (og vice versa). Jan Kåre har f. eks. kalt Jørn for en parasitt på Kristi legeme.
- Han utviser lite kristelig sinnelag gjennom å true med å dra enkelte kritikere for retten pga. noen bagatellmessige negative uttalelser. Han vender **IKKE** det andre kinnet til slik som Bibelen har som ideal.
- Han liker ikke kritikk og kritikere, men selv er han en stordømmende kritiker som dømmes andre kritikere.
- Ikke rart det er splittelse, krig og splid i de kristnes verden når slike som han får holde på i fri dressur.
- Verdt å lese: [DagensDebatt.no \(Sigmund Adnøy\): Mente du det der, Jørn Strand?](#) (Om kritikk og kritisk sans.) Kritikere og kritikk utviser "en fullstendig mangel på bønneliv" hevdes det. Jaha.

Han er altså ganske så autoritær og forventer at folk adlyder ham og hans predikantvenner. Han liker dårlig berettiget kritikk mot seg og sine predikantvenner. Selv slenger han rett som det er med tunga og kommer med fornærmede uttalelser rettet mot store grupper med mennesker. [Dobbeltmoral](#) på sitt verste.

Nei, jeg kommer ikke til å gå mann over huse for å få høre mer av hans forkynnelse. Det blir såpass ekstremt at det virker mer skremmende og frastøtende enn oppbyggende. Hans forkynnelse gir meg ingenting glede eller oppbyggelse. Jeg blir fortvilet og sint over alle de han trækker på med sin vridde forkynnelse. Evangeliet for og til alle er jeg tilhenger av, men ikke slik det blir presentert av EFA ved leder.

 Sigmund Voll Ådnøy har delt en video.
tirsdag kl. 19.43 · 🌐

Er **Jørn Strand Jan Hanvolds** arvtaker? Er han den nye "Moses"? (Eller vil han nøye seg med stand up-preking hver tirsdag?) Følg med, følg med ...

 TV Visjon Norge
tirsdag kl. 09.00 · 🌐

Rekk opp hånda, de som gleder seg til sending med EFA-senteret kl. 20:00 i kveld! 🙌🙌

2,9 k visninger

 Bjørn Roger Rasmussen
Selv må jeg si at jeg reagerer kraftig og negativt på teologien han presenterer og ikke minst møteformen. Jeg har tidligere skrevet følgende om han i min egen blogg:

- Han virker til å ha klokkeetro på sin egen snevre fortolkning av Bibelen ("bokstavtro" eller "Bibeltro"). - Alle livets spørsmål kan besvares ved bruk av Bibelen, mens verdslig kunnskaper og forskning ses det ned på - I en tale jeg så latterliggjorde han "indre sår". Sjelesørgere og psykologer er unødvendige, da Gud kan løse alle problemer. I virkelighetens verden må og trenger også kristne av og til hjelp fra verdslig vitenskap. - Det evangeliet han presenterer er for meg helt ukjent og ser ut til å være svært inspirert av ekstremkarismatisk forkynnelse (herlighetsteologi) fra USA. - Svært anstrengende å se og å høre på det showet hans.

Aldri opplevd mannen live, og vil nok styre klar av å oppsøke møter der han deltar... Den vrøvlte forkynnelsen hans styrer jeg gladelig klar av. Er selv ingen dum sau som må ledes av en slik kvasi-hyrde som den mannen der..

Kunne sagt mye mer, men da blir det tett opp mot personangrep..... Har kun sett ham på TV i de her EFA-sendingene.

for 2 timer siden · Redigert · Liker · Svar · 🍎 2

 Bjørn Roger Rasmussen
Synes det er bra at det rettes oppmerksomhet mot den mannen. Mye har blitt sagt om pengepredikanten Hanvold, men det finnes også andre utfordringer og «problemer» slik som Hr. S. Andre står mer eller mindre klare å ta over stafettspinnen hvis pengepredikanten på et eller annet tidspunkt blir felt.

for 2 timer siden · Liker · Svar · 🍎 1

Meningsutvekslinger rundt Jørn Strand sin forkynnelse, juni 2018.

Han har gått til angrep mot dem (slike som meg!) som er "imot" TV Visjon Norge august 2018, hvor dette ble formidlet via hans TV-program sendt via nettopp TV Visjon Norge. Han vil gjerne – tolket i verste mening av meg riktignok – ha ytringsfriheten kneblet og kritikk stoppet via lov og dom. Usunn og muligens skadelig forkynnelse skal beskyttes mot berettiget kritikk. [Netthets, hat, nettrull og stygge personangrep](#) må så gjerne stoppes, men det er IKKE dette det er snakk om her!

Hjelpes meg! Ser at de har på trappene (februar 2019) sin egen Bibelskole: [EFA-Bibelskole](#). Det blir nok mye usunn trosbevegelse-forkynnelse og ekstrem-karismatikk på den skolen, ja.

[@Sigmund Voll Ådnøy](#) har delt et innlegg med video på [Twitter](#) og Facebook hvor Hr. Strand lirte av seg slike ting. Min respons på Ådnøy sin vegg var følgende:

"Som en av tantene mine kunne ha sagt: "Jeg blir (helt) matt." Man kan bli både provosert og helt oppgitt av "forkynnelsen" (les: hetsen) i det videoklippet.

For meg blir hans forkynnelse for dum, for enkel, for slitsomme og for tabloid til at han "treffer" meg. Han er ikke min hyrde og vil aldri bli det heller.

Flott at det rettes litt fokus mot den omtalte herremannen. Det finnes definitivt flere «problemer» der ute enn bare hanefar (les: Jan Hanvold) alene."

I enkelte karismatiske miljøer er det **lite plass eller rom for mennesker med problemer**. Menighetene er for de vellykkede og perfekte. Gjerne følges dette av et sterkt fokus på moteriktig bekledning og bra utseende (høy sminkefaktor osv.). Det skal være herlig å være frelst, slik at man må gå med "maske" (ikke plass til ærlighet) og skjule eventuelle problemer man måtte ha. Spesielt kroniske og vedvarende problemer må det ikke snakkes for mye om, da "riktig" tro bør fjerne disse problemene før de får utviklet seg videre.

Stiftelsen Misjonen Jesus Leger (MJL) og helbredelsespredikanten Svein-Magne Pedersen

[Misjonen Jesus Leger \(MJL\)](#), ved evangelist Svein-Magne Pedersen kan også være verdt noen kritiske kommentarer. Mannen tjener seg jo "søkkrik" på bekostning av andres lommebok og problemer. Helbredelser mot betaling som "big business" der i gården.

Svein-Magne Pedersen [har skrevet et innlegg hvor han forsvarer bruken av dyre teletorg-tjenester](#) (bønn mens taksameteret går). Han skriver blant annet: "Jesus sa: 'For intet har dere fått det, for intet skal dere gi det.' Dette er Jesu mest misforståtte utsagn og gjerrignarkenes alibi for ikke å gi til Guds rike. En teologisk feilkobling som bør korrigeres." Selv blir jeg ikke overbevist etter å ha lest hans forsvarstale, men det får til slutt bli opp til den enkelte leser å vurdere hva man skal mene om den saken.

Å få inn noe penger i form av kollekt, frivillige givertjenester, innsamlinger etc. må være helt ok også innenfor Guds rikes sak, forutsatt at det ikke blir utidig mas om penger. Alle trenger en akseptabel lønn/overskudd til å leve av samt for å få dekket sine kostnader når det er snakk om næringsvirksomhet, men det han legger opp til via sin aktivitet blir litt vel kommersielt etter mitt syn. For meg framstår virksomheten som vel spekulativ som skor seg alt for mye på andres elendighet. Helbredelse mot betaling er ikke bra, og heller ikke markedsføringen med det som kan oppfattes som konkrete lovnader om helbredelse. Sannhetsvitner som benyttes i markedsføringen er også noe tynn og tvilsomme.

Noen av virkegrenene til virksomheten, hvor det fort blir snakk om penger, penger og mer penger til virksomheten:

- Møter og møtevirksomhet, gjerne med en inngangsbillett på kroner 200,-
- Tilbyr forbønn og andakt via telefon, ~~teletorg-tjeneste til kroner 14,- pr. minutt.~~
- Telekirken via telefon, ~~som er en teletorg-tjeneste med inngangspris på kroner 100,-.~~
- Innsamling av penger via givertelefon (kr 250,- pr. oppringning), bankkonto og Vipps.
- TV-sendinger via Gospel Channel og TV Visjon Norge.
- Gir ut bladet Legedom.
- De selger en del ulike bøker skrevet av Svein-Magne Pedersen.
- PS! En salveduk kan mottas "gratis".

Forkynnelsen han presenterer sier mer eller mindre i klartekst at det er den enkeltes egen feil at man er syk og ikke blir helbredet. Tilnærmet all skyld legges på den syke. Årsaker kan være forhold slik som: Tror ikke nok/korrekt, ber ikke nok eller inderlig nok, har uoppgjorte synder og at den enkelte ikke har et stort nok ønske om å bli frisk (vil beholde uføretrygden, vil ikke arbeide, ønsker oppmerksomheten som følger med å være syk osv.). Det påstås at Gud ønsker å helbrede alle mennesker fra sykdommer.

Jeg tror absolutt på at Gud kan gripe inn og helbrede. Imidlertid er det ingen automatikk i dette. Noen ganger skjer det, andre ganger ikke. Guds veier er uransakelige som det heter seg. Gud har ikke lovet oss jordisk problemfrie liv uten sykdom i sitt ord.

Det er ganske kritikkverdig å presentere en slik teologi som Pedersen gjør. Folk som er syke og ikke oppnår helbredelse kan pådra seg store kvaler og psykiske belastninger etter slik forkynnelse. Kvernende tunge tanker/tvangstanker av følgende type kan oppstå: Hvorfor blir jeg ikke frisk? Hva er det jeg gjør galt? Tror og ber jeg ikke nok eller korrekt? Hvilke synder i livet holder igjen?

Verdt å lese: [Bjørn O. Hansen: Beklager – jeg har tatt feil: Det er MIN skyld at jeg er syk](#)

Juni 2018 [rettet VG fokus mot virksomheten i form av artikkelen "Mirakelpredikantene"](#). Syke og sårbare mennesker som er villig til å prøve hva som helst for å beholde livet tar kontakt med Svein-Magne Pedersen og hans virksomhet, hvor en god del blir skuffet over at resultater i form av helbredelse ikke oppnås. De som tar kontakt blir oppfordret til å ringe flere ganger på nytt og på nytt, til minst kroner 14,- pr. minutt. Bombastiske løfter om helbredelse gis, og det kreves som sagt penger til gjengjeld.

Det er rett og slett god business i frøelse og helbredelse, hvor stiftelsen viser til høy omsetning og mannen selv tar ut god lønn. Det oppfordres om å donere testamentariske gaver til stiftelsen.

Svein-Magne Pedersen har også stillet spørsmål med tradisjonell behandling. Han påstår visstnok at cellegiften kan gi pasienter kreft. Cellegift og strålebehandling er ifølge ham både utdatert og nær sagt barbarisk.

En annen forkynner som driver på ca. samme måten blir også nevnt i artikkelen. Hans navn er Tom Roger Edvardsen, og han tilbyr opphold på hans høyfjellshotell til en stiv pris hvor mennesker kan bli helbredet under sitt opphold.

VG har virkelig avslørt og dokumentert arbeidsmetodene til mirakelpredikantene Svein-Magne Pedersen og Tom Roger Edvardsen. Guds helbredelse selges over telefon til det som vel må kalles for blodpris. Markedsføringen er tvilsomme, og likeså gjelder for lovnadene og nedsnakkingen av tradisjonell medisin. Om ikke direkte lovbrudd er det etisk og moralsk betenkelig slik disse to driver på. Å ta forhåndsbetaling for helbredelse, tilby "Quick Fix"-er og mer eller mindre love problemfrie jordiske liv eller i hvert fall tilnærmet garanterte løsninger på problemer som inntreffer er å gå litt vel langt i Guds navn etter min mening.

Religiøs virksomhet hvor man krever penger og betaling for noe Bibelen sier er gratis er svært betenkelig. Hovedprinsippet er at Guds nåde skal og må være gratis. Å selge og å markedsføre håp i form av slike kommersielle virksomheter de to omtalte gjør er på grensen mot det uetiske og ubibelske. Det minner en god del om en form for avlatshandel, noe ikke-katolske kristne slette ikke burde støtte. Det er selve metodene og markedsføringen som benyttes som er verdt å kritisere.

Nå ser det ut for at de to omtalte predikantene [vurderer å slutte/skal slutte med bruk av Teletorg-tjenester](#), noe som er et skritt på veien mot en mer «stueren» virksomhet. Frivillige gaver og offer er helt ok også sett i mine øyne, bare det ikke blir for mye pengemas. Dagens taksameter-kristendom vil ikke bli savnet hvis den blir historie.

På tide at det rettes fokus mot den grove og kyniske utnyttelsen av mennesker i en sårbart situasjon, til en høy økonomisk pris. Mange enkeltpersoner har vært kritiske til slik virksomhet i mange år, uten at medier eller andre kristenledere har kommet på banen før nå.

Nå kan det virke som om det blir litt fart i sakene for å få litt orden i galskapen. Både forbrukertilsynet, helsetilsynet, legeföreningen, kirkene, medier og enkelte politikere er å banen. Flere av dem vil se på og vurdere muligheter for å forby deler av den framgangs måten helbredelsesvirksomhetene deres driver med, og da [spesielt reklamen](#) med falske og bastante lovnader overfor lettpåvirkelige "ofre". De bryter sannsynligvis lov om alternativ behandling med sin markedsføring og markedsføringsloven.

Det kan se ut for at det meste av den offisielle kritikken koker bort i kålen. [Politiet har desember 2018 henlagt Helsetilsynet sin anmeldelse av Svein-Magne Pedersen](#), da det trolig ifølge påtalemyndighetene / politiet ikke foreligger et straffbart forhold knyttet opp mot lover og forskrifter for

alternativ behandling ([Lov om alternativ behandling av sykdom mv.](#)). Jeg registrerer denne henleggelsen, men måten han driver på blir likevel ikke etisk og moralsk bra selv om et konkret lovbrudd ikke foreligger.

“Sutringen” om at også andre tar betalt for behandling synes jeg er både ufin og i høyeste grad feilaktig. Den virksomheten som andre driver er i hovedsak basert på skolemedisin og ikke på usikker forbønn og overtro slik som MJL driver med.

Om Teletorg og MJL: Teletorg-tjenesten (telefonen) til MJL ble lagt ned 10. juli 2018. Likevel fortsetter maset om penger, og en egen givertelefon som man oppfordres til å bruke etter å ha benyttet seg av deres «tjenester (etter f. eks. samtaler og forbønn) er i full drift. Riktignok er det frivillig å gi kollekt, men presset og forventningene om å gi ligger der.

Etter mitt syn: Det ekstreme pengemaset er utidig og ufint uansett hvordan man vrir og vender på saken. Knytting mot forbønn og helbredelse + delvis lovnader gjør det ikke mindre kritikkverdige. Slike som ham tyner virkelig religions- og yringsfriheten til sitt ytterste. I mine øyne er og blir virksomheten grov utnyttelse av sårbare mennesker.

Ifølge [VG er det heller ingen stor grunn til å skryte av nødhjelpen og nødhjelpsprosjektene](#) som Misjonen Jesus Leger (MJL) støtter. Selv skryter de fælt av prosjektene og hauser dem opp, mens i realiteten er omfanget av tiltakene mye mindre og ikke alt som er reelt heller (løgn?). Enkelte av nødhjelpsprosjektene ser nesten ut til å være ikke-eksisterende i praksis. Enkelte av innsamlingsaksjonene i regi av stiftelsen kan vel mest kalles for lureri og støtte til loftsloft som ikke finnes.

I stedet for å legge seg flat og beklage har det blitt mange dårlige unnskyldninger. Selv skylder han på mennesker (samarbeidspartnere) i India som har feilinformert, noe som ikke er en holdbar unnskyldning. Stiftelsen bør og må ha sin egen oppfølgings- og undersøkelsesplikt. Seriøse kristne bistands- og misjonsorganisasjoner er [tilsluttet Digni](#) og/eller [Innsamlingskontrollen i Norge](#), noe MJL ikke er.

Ifølge [VG 1. mars 2019 må mirakelpredikant Svein-Magne Pedersen forklare seg for Stiftelsestilsynet](#). Grunnen til dette er overføringen er mirakel-millioner til Canada, til Pedersen m/familie sin egen organisasjon i landet (Canada er hans andre hjemland). Det kan se ut for at mer penger har gått til Pedersens sin egen organisasjon i Canada enn til fattige barn i India. Giverne kan virkelig ha blitt ført bak lyset av den mannen.

Verdt å lese (anbefalt lesning): [“VG kommentar \(Frithjof Jacobsen\): La de små barn fylle min lommebok“](#), [“Sørlandsnyhetene på Facebook, leserinnlegg av Einar Øgry Brandsdal: Svein Magne Pedersen har 100 % god samvittighet, men hvor er beklagelsen?”](#) og [“Verdidebatt.no \(Vårt Land lederartikkel\): I 'god tro' – Vi tror oppryddingen bør starte med Pedersens holdninger.“](#).

Dionny Baez m. m.

I midten av januar 2017 hadde Visjon Norge-miljøet (Visjonskirken) besøk av predikanten (“profeten”) Dionny Baez. Basert på dette besøket og mediedekningen i etterkant ble jeg gjort ekstra oppmerksom på den **uheldige kombinasjonen mellom ekstrem karismatikk og lettpåvirkelige barn/unge**.

Noen momenter i denne sammenheng:

- **Barn slått i bakken** av den hellige ånd, noen av barna så unge som 5-6 år.
- **Høylytt tungetale, roping og skriking**.
- Oppførte seg som **fulle barn**.
- Enkelte **falt om og ble liggende på gulvet** pga. “den hellige ånd”.
- Ønsker om å **fjerne onde krefter og fylle barna** med Guds ild.
- **Psykosier/psykiske lidelser** kan bli påført/utløst hos barna. **Frykt/redsel** kan oppstå.
- Det ble påstått at oppførselen er **naturlig for barna** i menigheten.
- Muligens burde **barnevernet** ha grepet inn mot galskapen?

[Les mer hos TV 2 om saken](#). Se også [DagensDebatt.no](#)-innlegget med tittelen “Kick off” på Visjon Norge. TV Visjon Norge har flere ganger benyttet seg av Dionny Baez, og han kommer helt sikkert flere ganger på besøk her.

Andre momenter relatert til Dionny Baez:

- Sannsynligvis er han en **falsk profet**?
- Han er ifølge seg selv en **“Guds profet”** (selvutnevnt).
- Framsetter ofte **tungetale som ikke blir tolket**. Hva er da vitsen med tungetalen?
- Mennesker som **ramler (faller) på gulvet, ukontrollerte rykninger og bevegelser** blant dem som er til stede (jf. Kundalini-yoga).
- Oppfører seg som fulle, angivelig på de er **“fulle i ånden”**.
- Profetier om **gullstøv** i lokalet, **olje** på veggene og at det skal regne **diamanter**, dvs. tøv og tøys fra ende til annen.
- Ekstremt fokus på det **overnaturlige**. Påståtte mirakler og manifestere.
- Bruk av **manipulasjon**.
- **Roping og skriking** fra talerens side.
- Har visstnok vært **arrestert og tiltalt for seksuelle overgrep** mot en mindreårig.
- Jeg har store vansker for å se at Dionny står for er en sunn forkynnelse i samsvar med Bibelen.

Det har også i andre sammenhenger forekommet at:

- Barn og voksne blitt liggende å **sprelle på gulvet** som galne i lange tider pga. “Guds kraft”.
- **Demonutdrivelser** utført på barn har funnet sted.

Det var ny runde på TV Visjon Norge med **Dionny Baez februar 2018**. Oppsummering av dette besøket sett med mine øyne: Evinnelig mas om penger, showpreget arrangement med høyt lydnivå, tungetale-rør (kaos), profetier i hytt og pine, selvkryt fra forkynneren, lite Jesus-fokus, lavnivå forkynnelse og ikke-beviselige helbredelser, tegn og undere. Et skuespill og sirkus uten like med andre ord, noe som slettes ikke er så uvanlig innenfor ekstremkarismatiske miljøer hvor falske profeter har fritt spillerom.

Tvilsomme forkynnelse og tvilsomt innhold

Det finner sted en del **overgrep mot barn i kristen-ekstrem regi**. Barna burde ha vært spart for slikt. Skremsler om helvete, eksorsisme, suggererte kramper og fysiske fall burde muligens ha vært kriminalisert som virkemidler i barneoppdragelsen? Blant annet Levi Fragell har skrevet litt om dette temaet i sitt [Verdidebatt-innlegg “La ungene være, kristne venner!”](#).

I det hele tatt å spille på skremsler, redsel og frykt hos mennesker for **helvetet** eller den evige fortapelse har jeg svært liten sans for. **Fryktpropaganda** for å skremme folk på himmelveien er en uting, og er alt i alt en fryktelig primitiv teknikk for å oppnå store frelsesall. Slik **helvetesforkynnelse** kan gi

alvorlige skadevirkninger hos den enkelte, og det kan være usunt og til skade for mennesket. **Blind tro** er ikke noe som er ønskelig i menighetslivet.

En del av den ekstreme/ytterliggående karismatiske leir kaller gjerne troen sin for “**konservativ kristendom**” eller “**klassisk kristendom**”. Jeg synes ikke ekstrem karismatikk med fakter fra **trobevegelsen, herlighetsteologien og framgangsteologien** kan kalles for så veldig klassiske tro. Det likner mer på **fundamentalisme**.

Å ta avstand fra den liberale kirken som nå til og med tillater visse av likekjønnede er mange av dem enige om. Derimot er de ikke like kritiske til hva de selv støtter opp om. **Mega-apostler** som tar ut høye honorarer støttes, og likeså **trobevegelsesliknende forkynnelse preget av virkelighetsflukt**.

Innenfor spesielt framgangsteologien blir enkelte predikanter dyrket som helter, konger eller idoler. Tanken er at Gud har en plan for den enkelte, og **rike og framgangsrike predikanter med tydelig suksess** er et bevis på at Gud er på predikantens eller lederens side. Fotfolket støtter opp rundt dem med mer gaver og donasjoner, og så fortsetter karusellen. Suksessrike predikanter bør æres for å ære Gud er vel kortslutningen enkelte ender opp med.

Jeg forstår meg ikke på tullballet enkelte holder på med å framstå som **fulle i den hellige ånd**. Enkelte oppfører seg som om de har drukket store mengder med alkohol og virkelig er på snurr i fylla, men selv skylder de på at de har blitt fylt av den hellige ånd. Hva er poenget?

Kritikk kalles gjerne for **forfølgelse**, og det forkynnes **velsignelse mot betaling**. Man skal **så for å høste** rike velsignelser her på jord, og jordiske problemer kan unngås (paradis her på jord) ved å tro riktig osv. **Teokrati** som styringsform ønskes av enkelte ekstreme karismatikere, og selvsagt støttes **Israel** ukritisk.

Troende kan innimellom bli **rammet av store livskriser**, f. eks. i form av død, alvorlig sykdom, ulykker, familiære relasjonsmessige brudd eller økonomiske problemer. Spesielt ekstrem-karismatikere / herlighetsteologitilhengere kan oppleve at slike livssituasjoner medfører alvorlig troskrise. Ikke alltid blir det en minnelig løsning på de jordiske problemene selv om man tror og ber aldri så mye. Troen og bønner løser ikke alle utfordringer selv om forkynnelsen mer eller mindre lover dette.

Det er jo “**så herlig å være frelst**” (frelst fra hva?) samt å tro på en Gud som løser alle himmelske og jordiske problemer og utfordringer. Gud kan gripe inn i våre liv samt helbrede, men det er ingen automatikk i at dette alltid skjer. Det kan oppleves som om Gud svikter når det stormer som verst i livet og ønskede bønnesvar uteblir! (Selv foretrekker jeg en litt mer jordnær tilnærming bygget mindre på følelser og forventninger for dette jordiske livet.)

Det er ikke så unormalt at slike miljøer vil hevde at **Bibelen** gir svar på alle livets spørsmål. Alt kan leses ut fra den store boka. I samme slengen blir slike personer ofte svært dømmende mot andre kristne som tenker og **tolker Bibelen** annerledes. Ofte blir andre kristne oppfattet som ikke kristne nok, spesielt ikke oss som har blitt døpt som barn og tilhører Den norske kirke.

I den karismatiske leir er man ofte svært opptatt av **dåpen. Troens dåp** (voksendåp, bekjennelsesdåp, baptistisk dåpsform) i vann sammen med dette å bli åndsdopt står sentralt. Man skal bli døpt i Den Hellige Ånd og ild. Sett fra mitt ståsted blir det helst litt overfokuset på **ånds-gaver**, tungetale og andre slike (over)åndelige ting. Troens dåp er ok i seg selv for ikke-døpte, men jeg er ikke noen stor tilhenger av gjendåp (gjendøpt) av dem som har blitt døpt som barn. En dåp i vann i løpet av livet får sannelig holde!

Akkurat slik som klesmotene skifter skjer det støtt og stadig **endringer i hva som er fokus** i ekstreme karismatiske miljøer. Den ene åndelige bølgen avløses av den neste. Det som var høyt og kult i en periode blir erstattet av noe nytt og enda mer ekstremt i neste periode. Karismatikere er stadig på jakt etter nye store “jomfruelig” åndelige opplevelser. Enkelte personer synes å leve etter mottoet “Omstridt karismatikk, ja takk!”.

Tydeligvis er det en del nordmenn om **tiltrekkes av eller hungrer etter det ekstreme**. Store og overnaturlige opplevelser blir helst et mål i seg selv å oppnå. For enkelte ser det ut til nesten å være en nødvendighet med store opplevelser for å kunne tro. Et eller annet rart religiøst eller menneskelig behov blir dekket hos enkelte, selv om det er aldri så fjernt fra Bibelen sin forkynnelse.

En del av oss **kan føle oss fremmedgjort i karismatiske sammenhenger**. Det kan virke rart og unaturlig med det store fokuset på følelser, åndelige opplevelser og ikke minst alle de radikale omvendelsene det fortelles om i slike miljøer. Karismatiske menigheter klarer rett og slett ikke å **kommunisere** med og å nå alle slags mennesketyper. Karismatiske miljøer er ikke plassen for de av oss som liker å bruke hodet til å tenke selv, eller som liker å filosofere i det stille. Muligens passer karismatiske miljøer best for **ekstroverte (utadvendt)** og ikke **introverte (innadvendt)** mennesker/personlighetstyper?

Ikke alle av oss som er kristne har behov for masse ståhei, «fyrverkeri», leven, høyt lydvolume med skrik og skrål, sceneshow, store opplevelser, overdrevent åndelige fokus og følelsesbasert forkynnelse. Jeg setter personlig mer pris på hjerneføde enn på hjerteføde innenfor forkynnelsens verden.

Selvsagt skal jeg ikke avvise at Gud og den hellige ånd kan virke på mange ulike måter. Det blir feil å si at alt som skjer i karismatiske miljøer er galt. Imidlertid mener jeg at jeg har Bibelen på min side når **jeg velger å være noe skeptisk**. Bibelen gir oss lov til å tenke selv, prøve forkynnelsen og stille litt småkritiske spørsmål. Vi er ikke skapt for å være en robot som blir styrt av en forkynner. Vi er stort sett godt opplyste og skolerte folk her i dette landet som evner å tenke selv.

I Bibelen i Apostlenes gjerninger (Apg.) 2, 1-13 står det beskrevet hvordan det var på pinsedag da ca. 120 personer ble “døpt” i **Den Hellige Ånd**. Hovedhensikten til at tungetalen ble “utdelt” var at det skulle bli mulig for alle som var til stede å forstå det som ble sagt. Ca. 3000 ble frelst på denne dag.

De som fikk den hellige ånd manifestert i tungetale lå ikke på gulvet og skalv ukontrollert. De laget ikke rare lyder eller oppførte seg som total psykisk syke personer. Frukten som tungetalen gav var at mange ble frelst via det som ble talt. De som fikk den hellige ånd opplevde å få styrke, mot, frimodighet og forkynnende ord.

Hva er hensikten med uforståelig tungetale-babbel eller annen rar og umenneskelig oppførsel som finner sted i enkelte ekstrem-karismatiske miljøer? Hva gagnar det Guds rike at en person ligger og spreller på gulvet og hylar som en stukken gris?

Selvsagt kjenner jeg til verset i Lukas 6, 44a som lyder: “Et tre **kjennes på frukten**.” Etter mitt syn er ikke alle frukter i ekstremkarismatisk regi av det gode. Det blir en del splitt, hersk og fokus på personlige egoistiske opplevelser med det overnaturlige. Slikt gir ikke akkurat de store fruktene i Guds rikes sak.

Karismatisk tro

Det er liten tvil om at i både deler av Afrika og i Sør-Amerika har **pentekostale bevegelser eller karismatiske bevegelser den største veksten** eller framgangen. Imidlertid er slike karismatiske bevegelser ikke en homogen eller ensartet gruppe. Det finnes mange ulikheter mellom de forskjellige miljøene, og en god del av virksomheten og forkynnelsen er helt ok. Stor vekst i seg selv er heller ikke noe gyldig bevis på at forkynnelsen i seg selv er sunn og riktig. Mennesker er flokkdyr som lar seg forlede av massesuggesjon og karismatiske virkemidler. Såkalte megakirker kan vise til stor vekst.

Hvis det hadde vært snakk om “**ordinær**” **pinsekarismatisk forkynnelse (pentekostal)** slik som **pinsebevegelsen** (troende dåp/voksendåp, åndsdopt, den hellige ånd) står for hadde jeg sett liten grunn til å drive med kritikk av teologien og forkynnelsen. Litt toleranse og aksept for andre uttrykksformer og trosutøvelse enn min egne har tross alt jeg også. Imidlertid er jeg i denne artikkelen opptatt av **det mer ytterliggående og ekstreme**.

Det skjer masse bra innenfor pinsebevegelsen (pinsevennene) og mer moderate karismatiske miljøer som jeg ikke ser noe behov for å gå i rette med og/eller kritisere. Imidlertid er **jeg som person ikke karismatisk anlagt**, så for meg er det ikke naturlig å engasjere meg personlig i slike miljøer.

En måte enkelte ekstreme karismatikere prøver å vinne gjennom med sitt syn på kristendommen er å framsette diverse **konspirasjonsteorier**. Alle virkemidler tas i bruk for saken. Og saken er vel den at ekstreme karismatikere ønsker at vårt land skal bli drevet politisk sett etter deres små-forvriddede ikke-så-Bibelske prinsipper.

Jeg synes det er skammelig, skremmende og betenkelig at ikke flere **kristenledere** har tatt et oppgjør med den mest ekstreme formen for karismatisk forkynnelse. F. eks. synes jeg at det hadde vært naturlig at enkelte sentrale lederskikkelser innenfor de moderate pinsevennene i større grad hadde advart mot den usunne forkynnelsen. Med å ikke heve stemmen sin er de med på å **legitimere** den ekstreme forkynnelsen og galskapen.

Levi Fragell, ja. Jeg deler på ingen måter livssynet til Levi Fragell, da han "tross alt" tilhører Human-Etisk Forbund (HEF) og har livssynet humanisme/human-etikk (sekulær humanisme) hvor noen gud (religion/tro) ikke er inkludert. Likevel har han svært mange fornuftige innspill å komme med som jeg ofte kan støtte. Enkelte (les: Torp) beskylder ham for å ha drevet med personlig vendetta i over 50 år, mens jeg synes det er kjempebra mange av de tingene han retter en kritiske pekefinger mot. Både kristne og humanetikere + ateister kan være enige i en god del av temaene han tar opp innenfor ekstrem religionsutøvelse. Enkelt og greit: Alle anstendige kristne bør takke Levi Fragell stort for hans mange innspill i kampen mot ekstrem og usunn kristendom.

Sitat fra [hans innlegg i Dagbladet på nett 7. juni 2018 med tittelen "Mirakelpredikanter – Kirke på ville veier"](#):

- **"Det alvorligste og mest skjæmmende faktum er at det som skjer aksepteres av velrenommerte personer i det øvrige livssyns-Norge. Kjente forkynnere, politikere og kunstnere legitimerer nå ved sin deltakelse denne utvikling i verdens ledende og mektigste livssyn – den kristne religion."**

Didrik Söderlind, rådgiver i Human-Etisk Forbund, har på verdidebatt forsvart (deler av) Levi Fragells utspill. Han etterlyser videre tydeligere etiske retningslinjer innenfor livssynslivet, rett og slett en form for **Vær Varsom-plakat** etter ide fra pressen. Dette kan nok være en kjempegod tanke for å unngå det skadelige ekstreme.

De kristne avisene har vært forholdsvis feige med lite kritisk journalistikk rettet mot ekstremkarismatikken, riktignok med noen unntak hvor det har vært litt fokus på miljøer hvor mange "brente barn" har stått fram. På mange måter har kristne ledere og kristne aviser i stor grad vært med på å legitimere det ekstreme, noe som er høyst betenkelig.

Innenfor næringslivet snakkes det om **Gutteklubben Grei**. Ledere beskytter og forsvare seg og sine likesinnede. Noe liknende kan det se ut for finner sted i kristen regi.

Når det stormer med kritikk og konflikter i en menighet og/eller mot leder er det ikke unormalt at andre likesinnede ledere kommer på banen med **forsvar for sine likesinnede "klubbmedlemmer"**. Kristenledere rotter seg sammen, forsvare hverandre og løfter hverandre fram. Til et visst punkt er dette bra, men det er også en god del eksempler på at dette går for langt og blir usunn praksis.

Firkløvergjengen (gutteklubben) eller firerbanden Finn Jarle Sæle, Jan-Aage Torp, Jan Hanvold og Svein-Magne Pedersen støtter hverandre når det "stormer". De vil muligens hevde at de blir forfulgt, men det er ikke snakk om forfølgelse når det som rettes mot dem er betimelig og berettiget kritikk.

Ofte virker det som vanskelig hvis ikke umulig å få omstridte ledere eller deres allierte i tale når det først har begynt å storme. Det virker som om pastornettverk ikke vil diskutere eller forsvare det de står for overfor hvem som helst. Media eller andre kritikere blir oppfattet som **tidstyver som utstråler negativ energi** (jf. New Age).

Mennesker som er **"mindre salvet"** enn de selv er det visstnok ikke verdt å lytte til eller å diskutere med. **Personer rangeres og vurderes**, og noen hører man mye på mens andre "mindreverdigte" overses. Denne praksisen virker til å være noe tvilsomme sett opp mot Bibelens ord.

Enkelte karismatiske miljøer kan i mine øyne anses som svært **usunne**. De som tilhører slike miljøer kan oppleves å bare være overflattisk opptatt av andre. **Dømming og baktalelse** har gode kår, og det finner sted de reneste **maktkamper og åndelighetskonkurranser** (hvem er mest "prektig" og "perfekt kristen"?). **Falskhet og dobbeltmoral** kan være normalen, og det er **lite rom for ærlighet og problemer/utfordringer**. **Overflattiskheten** råder, alt skal være så tilsynelatende **perfekt og vellykket**.

Det har vært litt diskusjoner rundt dette at enkelte **norske politikere har deltatt på arrangementer eller politiske debatter i regi av ekstremkarismatiske miljøer**. Blant annet har en god del rikspolitikere stilt opp til valgdebatt hos [TV Visjon Norge](#) i forbindelse med valget 2017. At kjente politikere stiller opp slike steder kan bidra til at de er med på å legitimere de ekstremkarismatiske miljøene.

Budskapet til **sjamanen** (sjamanisme) til prinsesse Märtha Louise – Durek Verrett – og enkelte former for kristendom innenfor ekstrem-karismatisk leir har dessverre en del likhetstrekk. Herlighetsteologien og suksesskristendommen / velferdskristendommen forkynner, i likhet med sjamanen / sjamanismen og okkultismen / New Age, at bare man **gjør de rette tingene, tenker rett og bekjenner rett** vil man **ha suksess og få være frisk / bli kurert**. De overser totalt det faktum at vi lever i en ikke-perfekt verden med tilfeldigheter, urettferdighet, fysiske lover, død og sykdom.

Levereplene i ekstreme karismatiske miljøer, kjennetegn med miljøene og konsekvensene

I ekstreme karismatiske miljøer virket det som om følgende punkter er viktige levereplene:

1. Totalt imot homofile og abort.
2. Pro-Israel/pro-israelsk syn, dvs. ensidig støtter og dyrker staten Israel i tykt og tynt.
3. Ekstremt kritiske mot islam og muslimer (rasistiske holdninger).
4. Politisk langt ute på høyresiden hvor de støtter slike som Trump, Listhaug og "Tea Party"-bevegelsen (USA).
5. Søker ekstreme (egoistiske) åndelige opplevelser. "Alt" åndeliggjøres.
6. Utvalgte forkynnere og ledere dyrkes som små-guder, og lederskikkelsene gis alt for mye makt. Lite rom for demokrati og kritiske spørsmål.
7. Pengemas og fokus på tienden.
8. Ser ned på andre kristne (barnedøpte, lutheranere m. m.).
9. Profetier og helbredelser forkynnes i stor skala.
10. Rett og sterk nok tro kan løse de fleste av livets jordiske problemer (sykdom osv.).

Jeg mener ærlig og oppriktig at en del ekstrem-karismatiske miljøer har mistet fokus på det sentrale. Det sentrale i Bibelen er ikke alle slags overnaturlige og actionfylte åndelige stunts. Det sentrale slik jeg ser det er forhold som: Troen på den treenige Gud, Jesus sitt kjærlighets- og nådebudskap, medmenneskelighet og ikke minst Jesus sitt forsoningsverk/frelsesverk via korset.

Kritikken mot ekstrem karismatikk er ikke framsatt for å være surmulende, kverulerende eller bare for å kritisere uten mål og mening. Jeg farer heller ikke på tur med Janteloven. Det jeg enkelt og greit er **redd for er at enkelte "enkler sjeler" skal bli lur, skuffet og brent av forkynnelsen**. Jeg har

rett og slett **empati** for de "svake" og "lettlurte". Spekulativ forkynnelse som potensielt går utover folks ve og vel er ikke akseptabelt.

Lettlurte og godtroende mennesker står i kø for å sluke forkynnelsen rått og ukritisk, samt for å gi pengene sine til "misjonen". Løgn og svindel får råde.

Jeg finner meg heller ikke i at andre enn Gud dømmer (fradømmer meg) troen min. Jeg er ikke en mindreverdig kristen eller frafallen selv om jeg er skeptisk til ekstrem karismatikk, er barnedøpt, er medlem av Den norske kirke (DNK) og framstår som en noe liberal kristen på enkelte områder. Jeg kan ikke akseptere å bli kalt en B-kristen eller "kristen light". Om jeg er rettroende eller Bibeltro nok er opp til Gud å vurdere, og ikke ansvaret til selvopnevnte dommere innenfor konservativ kristendom eller ekstremt karismatiske miljøer.

Enkelte karismatiske forkynnere bidrar kun med **tilnærmet verdiløs undervisning**. De driver med belærende og fordømmende forkynnelse, hvor tilskuerne blir behandlet som **dumme sauer med behov for detaljstyring, opplæring og ledelse**.

Forkynnerne er gjerne **høye på seg selv** og tror nok selv at de har et revolusjonerende budskap å komme med. For oppegående intelligente mennesker blir det til tider for dumt hele greia. Alt blir gjort så enkelt, og begrunnelsene som presenteres på livets store spørsmål blir alt for banale og for lite gjennomtenkte. Det finnes en del **storskrytere** i enkelte menigheter, og da ikke minst blant forkynnere og menighetsledelse.

For å tidsmessig forlenge taler med minimalt innhold benyttes **gjentakelser**, eller de sier nesten det samme gjentatte ganger med bare mindre ordmessige variasjoner. Det har ingen hensikt å tale i 45 minutter hvis poengene er såpass små og dårlige at det tar 5-10 minutter å få dem formidlet. Syltynt budskap som det blir dvelt med og unødvendig dratt ut i tid irriterer meg fort. Det fører til at jeg i hvert fall ramler helt ut og "lukker" ørene.

Jeg låner et relevant sitat fra Levi Fragell publisert 18.03.2019 på Facebook: "**Den nye ekstremkristendommen er en oversett fare for samfunn, liv og helse, som legitimeres av politikere og kjentfolk. Ytterliggående, frihetsbegrensende familiepolitikk er nylig eksponert i Oslo Symposium....**"

Det finnes masse **tvilsomme litteratur** å få kjøpt innenfor den ekstremkarismatiske leir. Her i Norge finner man mye av denne litteraturen tilgjengelig via Hermon Forlag. Jeg skal ikke gå så langt å si at jeg boikotter Hermon, men jeg er nok litt ekstra skeptisk og tenker meg om to og tre ganger før jeg eventuelt handler inn noe via denne forhandleren (de selger også litteratur via sin nettbutikk til slutt kunder). Jeg vil nødig legitimere en del av den litteraturen de selger.

SELVSAGT anser jeg karismatikere som kristne. Men: Enkelte ekstreme karismatikere er svært "høye" på seg selv og sin tro. De ser masse feil med **den "frafalne kirka"** (Den norske kirke), mens de ikke er i stand til å se sitt eget miljø sine feiltrinn og avsporinger. De er raske med å dømme andre uten å feie for sin egen dør. De mener selv å ha sett det eneste rette lyset mens andre kristne går på galne veier. Slik dømmende oppførsel vil jeg også ha meg frabedt.

Personlig finner jeg meg ikke i å bli behandlet som **annenrangs kristen** ("kristen light") eller det som verre er av karismatikere. Det er Gud som skal være dommer, og det er kun han som kan **dømme** eller fradømme meg troen min. Selv om jeg er barnedøpt og ikke deler karismatikernes syn på åndsdaup er jeg likevel en troende kristen. Det blir noe for mye oss på innsiden og dem på utsiden-tenkning.

Karismatikere inkludert pinsevenner hevder gjerne at **tegnet på åndsdaup er tungetale**. En logisk konsekvens av dette blir å hevde at alle oss kristne som ikke taler i tunger ikke er åndsdaupte. Vi har altså ikke mottatt og blitt døpt i den hellige ånd ifølge karismatikerne. Dette samsvarer slettes ikke med Bibelens ord om at **alle troende har mottatt og har del i den hellige ånd**.

Det kan innimellom oppleves som noe **belastende å være en kristen**. Kristne blir tillagt og ilagt masse meninger, holdninger, forventninger, verdier og generelt plassert i en trang bås som ikke nødvendigvis passer. Beklageligvis er det gjerne de ekstreme kristne, inkludert ekstreme karismatikere, som setter agendaen og som er framme i rampelyset som kristne "forbilder".

Innlegg av Arnt Olav Klippenberg

Journalist Arnt Olav Klippenberg i Stavanger Aftenblad har skrevet et relevant innlegg som følgende siteres fra:

"Hvordan kan kristne leve med at det finnes folk som tjener seg steinrike på å bruke kristendommen til reinspikka lureri? Vi forventer at imamer skal advare mot skavanker innenfor Islam, men hvorfor advarer ikke prester oss mot disse pastorene?"

Jeg tilhører en stadig minkende gruppe nordmenn som har kristendommen som ankerfeste i tilværelsen. Forvirringen kommer til å fortsette hvis ikke den mentale tempelplassen blir ryddet for tull og tøys og tolkninger som for langt har gått ut på dato."

Kilde: Stavanger Aftenblad-bloggen "Fra provinsen" skrevet av Arnt Olav Klippenberg. Tittel: "Når parodien er løgnere enn virkeligheten".

Jeg er så enig, så enig i det han skriver. Det BØR ryddes opp innenfor de ekstreme kristne miljøene. Prestene, biskopene og andre sentrale kristenledere bør blant annet komme seg på banen og gå imot usunn og tullete forkynnelse. Forresten veldig bra at enkelte media og journalister er "på ballen" og setter fokus på problematikken. Makt, forkynneres egoisme, jaget etter det sensasjonelle/ekstreme og penger bør ikke få styre forkynnelsen og kristentroen.

Ekstrem karismatisk forkynnelse og annen ekstrem forkynnelse fører til at folk flest tar enda mer avstand og før økt sin skepsis til kristendommen. Fordommene og de stereotype forestillingene av kristne blir styrket. Det ekstreme ødelegger for «normalt kristne» personer. Videre blir enkelte innenfor de ekstreme miljøene brente eller utbrente.

En rar Gud de tror på

Om enn ikke Bibelsk: Jeg foretrekker **den gygne middelvei (det moderate)** i stedet for det ekstreme eller ytterpunktene, også innenfor tro og trosutøvelse. Hva jeg anser som den "rette" tro og trosutøvelse har jeg skrevet noen ord om i et underpunkt til artikkelen "Min tro" (ikke utfyllende liste, bare noen stikkord og tanker).

Sukk og stønn. Religiøst søkende personer er rare! En del av dem søker etter det **spektakulære, det eksotiske, det overnaturlige, store personlige opplevelser, lovnader om helse og velstand og det som er basert på følelser** ("følelseskick"). Inn i dette bildet passer ekstrem karismatikk som hånd i hanske, hvor forkynnelsen dekker enkelte spenningssøkende personers religiøse behov. Ekstrem karismatikk representerer på mange måter en religiøs rus. Det hoppes bukk over og glemmes at en del av denne forkynnelsen er avsporinger fra Bibelens hovedbudskap og til dels vranglære og fokusering på feil ting.

Deres "Gud" må tilfredsstilles gjennom total hengivelse, dominans og underkastelse, hvor man blir helt forblindet og mister mer eller mindre seg selv. Det er nok **svært vanskelig for enkelte å bryte ut av slike miljøer**. Man har alle sine venner og bekjente der, og man har ofte blitt "hjernevasket" (forført) i en årrekke helt fra sine unge år. Man er redd for å bli isolert, utsatt for Guds dom og å gå fortapt hvis miljøet forlates.

Man må **“tro rett”** og nok, samt tenke og mene bestemte ting. **Bønnen** må gjøres på “rett” måte og med rett innhold, og å **“så inn” penger** i Guds rike hjelper visstnok også på. Hjelpete meg for en rar “Gud” de tilber som er så nøden på alt og krever etterlevelsen av så mange leveregler og bud fra sine disipler.

I slike ekstrem-karismatiske miljøer treffer man ofte på slitsomme **“gladkristne”**. Slike personer med sitt “påklistet” smil (falskt?), overdreven vennlighet og glede er jeg lite begeistret for. Det blir noe falskt og overdrevet over hele greia, og ofte er slike personer litt vel “svevende” og fjerne fra vanlige jordiske problemstillinger. Det blir også litt for mye halleluja, amen, Gud er god og herlig å være frelst-utsagn i nærværet med slike personer. Men for all del: Det er ikke så mye bedre med moraliserende og dømmende **mørkemenn**.

Til tider minner en del av miljøene mest på sekter (sektariske tendenser) eller lukkede klikker. I den forbindelse gjentar jeg følgende fra artikkelen **“Sekt og sekterisme – Norge og utlandet”**:

- Slike strenge religiøse miljøer og parallellsammfunn – ekkokamre – har ofte spilt på forhold slik som **stor frykt / redsel for “Guds” vrede, dommedag, straff, fortapelsen, synd, tienden som et absolutt krav** da annet (mindre beløp) er tyveri fra “Gud” og **trusler om å miste “Guds” velsignelse**. Ofte innprentes dette i stor grad i yngre år, og dette tas med videre i livet. Følelsene og tankesettet utnyttes av sektene, og tilnærmet **hjernevasking, indoktrinering og manipulering** er i sving hvor det spilles på redsler og følelser blant medlemmene. **Mørkemannskristendom** og redsel kan være svært så effektiv for å få **“fårene” (sauene)** til å gå i samlet og “rett” retning, blindt ledet av sektens ledelse (“hyrdene”/gjeterne).

Evangeliehuset i Egersund

I Egersund – min tidligere hjemby – finnes det en pinsemenighet med navnet Pinsemenigheten Evangeliehuset. De driver også egen kafé, barnehage, senter for kreativitet og livsglede og de tilbyr lokaler til/arrangerer kultur- og konferansearrangementer. Selv har jeg ALDRI vært del av denne menigheten.

I 2010 stod deres store flerbruksanlegg klart i utkanten av byen. Bygget er – etter min mening – svært stort og dyrt i forhold til den aktive medlemsmassen. Ifølge lokalavisen er det også ca. 27 millioner i gjeld på lokalene. I form av lokaliteter har virkelig menigheten satset stort, muligens for stort. Den store salen til forsamlingslokalet rommer vel ca. 600 -700 mennesker.

Senhøsten 2018: Nå er det full krig og splittelse i menigheten. Det er vel en etter hvert årelang konflikt som ligger bak, som delvis startet i barnehagen og driften av denne. Pastorparet vil si opp sine stillinger (dagens stillinger), og de vil ha med seg/overta alt av eiendom (bygg, utstyr m. m.). Planen er å dele menigheten i to, hvor dagens pastorpar vil fortsette som ledere i dagens bygningsmasse for den ene halvparten. Pastorparet vil ikke tre helt til siden og overlate alt til andre, da de selv mener å ha et kall fra Gud til å lede menigheten som de ikke vil rømme fra/forlate.

I en god del år bodde jeg i samme nabolag som pastorparet Audenby. Imidlertid har jeg hatt lite å gjøre med dem i det daglige. Likevel har jeg noen ganger undret meg over om de har hatt de rette kvalifikasjoner til å kunne lede en menighet.

Store beslutninger og veivalg skal i henhold til vedtektene bli fattet av forsamlingsmøtet/årsmøtet. Dette blir prøvd satt til sides i saken gjennom at noen utvalgte i ledelsen (fra dagens kraftig reduserte lederråd, inkludert pastorparet) fatter beslutningene på ikke-demokratiske måter over hodet på mange av medlemmene.

Dagens menighetsmedlemmer – ca. 240-250 stk. (ca. 60 % fullverdige og ca. 40 % ikke-fullverdige medlemmer) hvorav kun ca. 1/4 er “aktive” medlemmer – bes om å velge side i konflikten. Selve konflikten har jeg heldigvis liten kjennskap til. Likevel er jeg ikke så forundret over det som nå skjer. I den forbindelse skrev jeg følgende på Facebook 26. oktober 2018:

- “Pinsevenner og karismatikere, altså. Typisk! Maktkamp, åndelig misbruk, splid, konflikter og splittelse. Denne gangen i min eks-hjemby Egersund (Pinsemenigheten Evangeliehuset).”

Det ble tidligere gjort et forsøk på å avsette pastorparet m. m. som ikke førte fram. Nå skal det visstnok avholdes (møtet har for lengst blitt avholdt!) et ekstraordinært årsmøte – som ikke støttes av ledelsen – hvor det vil bli rettet mistillitsforslag mot tre i lederrådet (inkludert pastor). Ser ut for at det er advokater inn i bildet og juridisk bistand, så det er en forholdsvis seriøs konflikt.

I ekstraordinært årsmøte november 2018 ble det stilt mistillitsforslag mot deler av menighetsledelsen. Dette har medført diverse omrokkeringer i det kombinerte lederrådet og styret til menigheten. Foreløpig (enn så lenge?) sitter pastoren “trygt” i sin stilling og posisjon. Om siste ord er sagt i denne saken vites ikke pr. nå.

Dette skjer innenfor en normal og traust pinsemenighet, og ikke i en ekstrem-karismatisk sammenheng. Tydeligvis ikke lett for kristne å holde sammen. Det er ikke alltid lett å bli enig om hvilken vei man i samlet flokk skal gå.

Enkelte mener at hele saken er et internt anliggende som ikke har allmennhetens interesse. Jeg er sterkt uenig med dem som helst ønsker å legge lokk på hele konflikten. Selvsagt er saken interessant for mange utenfor menighetens interne rekker så lenge som menigheten “syltes ned” med offentlig støtte/midler og overføringer, og i tillegg har de åpne og “offentlige” tilbud som kulturhus/konsertlokale, barnehagedrift og aktivitetssenter.

Egersund og kristen virksomhet, ja. Stedet ligger midt i beste Bibelbelte, og det finnes sånt ca. (nesten) et bedehus på hvert hjørne.

Jeg har vel en eller annen gang “torpedert” og kritisert det meste av kristen virksomhet som finnes der – enten direkte rettet mot lokal virksomhet eller indirekte via generell nasjonal kritikk. Jeg har blant annet kritisert kirken, Hillsong, Frelsesarmeen, sektene, katolikken, bedehusvirksomheten (konservativ kristendom) og Misjonshuset. Metodister og baptister har jeg vel ikke skrevet noe om da.

En del **stormannsgalskap** finner sted i slike miljøer. Det bygges **flotte og dyre menighetsbygg**, som nesten minner mest om slott (luftslott) eller palasser. Det bygges over evne, og alt baserer seg på at det angivelig er Guds vilje og plan for menigheten. Større bygg enn medlemsmassen skulle tilsi bygge, da det forventes vekkelse. Enkelte menigheter går på en økonomisk smell hvor alle tilgjengelige midler benyttes til å holde lokalene i drift. Maset overfor medlemmene om å støtte forsamlingen med rentefrie lån eller pengegaver kan i enkelte tilfeller være formidabelt.

Ofte enn før tenkes det stort – svært stort – også innenfor den trauste og “klassiske” pinsebevegelsen. Store **“katedraler”** og **prangende kirkebygg** i hundremillioner-klassen settes opp. Kjempeinvesteringer gjøres i samarbeid med næringslivet og gaver fra private personer, og man ender gjerne opp med en miks av kirke, konferansesenter, hotell, restaurant osv. Lokalene blir gjerne “byens storstue”. Selv er jeg skeptisk til om Gud lar seg imponere av alle disse byggene, og om det er menighets oppgave å bygge de reneste kulturhusene.

Avsluttende kommentarer

Enkelte mennesker er noen dumme, naive og godtroende ikke-tenkende idioter, med en hjerne og en tenkning som en **dum sau i en saueflokk som følger lederen uansett**. Mye av det som har blitt skrevet om ovenfor er så langt på jorden og åpenbar falsk lære som alle med litt kjennskap til Bibelen burde ta avstand fra. Likevel følger man blindt med på notene selv om det som åpenbart skjer er bruk av manipulering, hersketeknikker, maktmisbruk, massesuggesjon, New Age, okkultisme, opportunistiske ledere osv. Min oppfordring: **Tenk selv, og ikke la oppskrytte forkynnere eller menighetsledere tenke for deg eller ta beslutningene på vegne av deg!**

Nei, karismatiske herlighetsteologi appellerer ikke til meg, og superkarismatiske møter passer ikke for meg og gir meg ingen stor glede. Jeg er personlig ikke en slik karismatisk type. Jeg liker ikke møtestilen, jeg har ikke glede av å oppføre meg som gal osv. Likevel anser jeg meg som kristen, men jeg tilhører ikke (og ønsker ikke å tilhøre!) den karismatiske leiren eller familien. Selv om jeg avviser karismatisk forkynnelse aksepterer jeg ikke at andre dømmer meg for å ikke være "kristen nok" (B-kristen). Jeg liker å tenke selv og godtar ikke alt som kommer fra en talerstol. Det dumme er at de karismatiske strømningene nå sveiper over evangelisk-lutherske forsamlinger og dermed etterlater færre alternativer til oss som ikke støtter opp om karismatikken.

Ja takk til normal og jordnær forkynnelse og forkynnere. Nei takk til det ekstreme, fundamentalistiske og superkarismatiske!

Se også artikkelen "Protest mot enkelte former for kristendom" og underpunktet "Karismatiske frimenigheter" som omhandler noenlunde samme tema.

Andre artikler i min blogg som omhandler noe av det samme:

- [blogg.brr.no: Penge- og mirakelpredikanter: Kampen er ikke over!](#)
- [blogg.brr.no: Protest mot enkelte former for kristendom](#)
- [blogg.brr.no: Kristentroen blir ødelagt av uheldig trosutøvelse](#)
- [blogg.brr.no: Ting jeg IKKE tror på](#)
- [blogg.brr.no: De "frafalne" og "brønte" kristne](#)
- [blogg.brr.no: Mye rart skjer i kristendommens navn](#)
- [blogg.brr.no: Ja, jeg er en kritisk kristen!](#)
- [blogg.brr.no: Nei til TV Visjon Norge!](#)
- [blogg.brr.no: Kristen-TV = Vås!](#)
- [blogg.brr.no: Diskusjonsfora = Kloakk](#)
- [blogg.brr.no: Bibeltro](#)
- [blogg.brr.no: Megakirker – hvorfor velger mange disse?](#)
- [Andre artikler innenfor kategori protest kristendom \(lenke\).](#)

Eksterne lenker:

- [Fri tanke \(Levi Fragell\): Skammelig utvikling i Kristen-Norge](#)
- [Verdidebatt.no \(Levi Fragell\): Når Gud helbreder plattfot og slenger barn i gulvet](#)
- [Facebook \(Levi Fragell\): Problematisk utvikling av pinsekirken – også i Norge](#)
- [VG: Skole får statsstøtte – tilbyr helbredelsesstudium \(IMI-kirkens bibelskole\).](#)
- [Verdidebatt.no: Myten om 'drukkenskap' i Ånden \(Kris Guleng\)](#)
- [Bibelogtro: New Apostolic Reformation \(NAR\) – falsk lære som sniker seg inn i våre menigheter](#)
- [TV 2: Advarer: – Kan få alvorlige psykiske lidelser – Her blir de norske barna slått i bakken av "Den hellige ånd"](#)
- [Verdidebatt.no: Kundalini-spirit, velferds- forkynnelse og lykke-kristendom \(Kjetil Mæhle\).](#)
- [Verdidebatt.no: Teologiske slappfisker \(Levi Fragell\).](#)
- [Verdidebatt.no \(Oddbjørn Johannessen\): Visjon Norge – nok en gang \(om Dionny Baez m. m.\)](#)
- [Søkelys: Trosforkynnelse og konsekvenser er skuffelse, død og tårer](#)
- [Verdidebatt.no \(Mai-Liss Hauger\): Flere innlegg i serien "Ut av NAR menigheten"](#)
- [Verdidebatt.no: La ungene være, kristne venner! \(Levi Fragell\)](#)
- [Verdidebatt.no: Tro uten fyrverkeri \(Åste Dokka\)](#)
- [Sørlandsnyhetene, leserinnlegg av Einar Øgrey Brandsdal: Falske profeter – Hvordan klarer man å skille dem fra de ekte?](#)
- [Store norske leksikon: Fundamentalisme – \(evangelikal\) kristen](#)
- [Sørlandsnyhetene \(leserinnlegg av Einar Øgrey Brandsdal\): Pengepredikanter – Sørlandet – Filadelfia – Q42](#)
- [Religioner.no meninger \(Oddbjørn Johannessen\): Importert nykarismatikk \(ekstremkarismatikk\) bør ikke bli stuerent i Norge](#)
- [Vårt Land: Pinseliderne på samling: – Det har vært litt rølp \(om karismatikken / ekstrem-karismatikken\)](#)
- [iTro: Herlighetsteologi](#)
- [Lundtorp – Øysteins hjemmeside: Hvor har herlighetsteologien sitt opphav og hva står denne bevegelsen for](#)
- [Dagbladet kronikk \(Levi Fragell\): Pinsebevegelsens søskenbarn – New Age \(Prinsesse Märtha Louise\).](#)

Noen innlegg fra en nettside som jeg normalt sett er dypt skeptisk til, men som i akkurat denne saken hadde ok vinklinger:

- [Søkelys: Advarsel mot Bethel og Jesusfelleskapet](#)
- [Søkelys: Bill Johnson, Bethel Church og New Age](#)
- [Søkelys: Levi Fragell om Visjon Norges møter med Dionny Baez: "En grusom opplevelse"](#)
- [Søkelys: Ulver i fåreklær, hvem er de og hva er deres budskap? \(Om forkynnelsen av velstandsevangeliet\)](#)
- [Søkelys: Avslører Joel Osteen, Kenneth Copeland, Creflo Dollars, Rick Warren, Andrew Wommack og hundrevis av andre bedragere som opererer i kristendommens randsone](#)
- [Søkelys: Hvor har herlighetsteologien sitt opphav og hva står denne bevegelsen for](#)

Del dette: